

POVESTEA UNUI IMPRIMEU
Fotografie de A. MIHAILOPOL
(fotoreportajul în pag. 17-18-19)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

LACARA

Nr. 49 (341) — 9 decembrie 1961

ÎN MISIUNE MORALIZATOARE...

de Florica ȘELMARU

In timp ce Consiliul de Securitate, sesizat de guvernul cuban, examina situația creată de prezența unor unități navale militare americane în preajma coastelor dominicane, în unele cercuri din S.U.A. s-a afirmat pe tonul supremelor candomi că distrugătoarele S.U.A. au sosit în apele teritoriale ale micii republici ca o expresie a prieteniei și în... scopuri „moralizatoare”. O zi sau două mai târziu, președintele dominican Balaguer — care sub protecția navelor moralizatoare instituisese starea de asediu — declara la rîndul lui: „Nu le-am cerut să vină, dar n-am protestat și nu voi protesta împotriva prezenței lor, pe care o consider salutară”.

Misiune moralizatoare, deci, și prezența salutară!

Poporul dominican nu s-a lăsat „moralizat” de duhovniceasca proximitate a infanteriei marine nord-americane și continuă să lupte pentru înlăturarea trujillismului, care nu este o doctrină, ci pur și simplu domnie a monopolurilor americane, domnie a arbitrarului și a corupției, și care a supraviețuit în fapt lui Trujillo. Balaguer a fost înscăunat tocmai ca să asigure această puțin onorabilă continuitate, iar cînd s-a dovedit că eficiența lui rămîne precară (în ciuda „salutarei” prezențe a navelor americane), a apărut pe scena dominicană junta militară, a cărei paternitate trebuie căutată tot la Washington. Preocupările „moralizatoare” ale politicii S.U.A. trec peste considerentele de persoane: Trujillo și familia lui au fost niște răsfățați ai Washingtonului, dar la nevoie se poate și fără Trujillo, se poate și fără Trujillo-junior și generalii lui unchi, se va putea și fără Balaguer — numai interesele economice și strategice ale S.U.A. să fie cît mai strâns păzite. Pentru acestea — și nu pentru dictatura locală, atunci cînd devin de nesuștinut — își propune Washingtonul ca prezența „moralizatoare” a unităților sale navale militare să fie „salutară”.

Nu numai în apele din apropierea Americii Latine de altminteri. De la întoarcerea din Vietnamul de Sud a misiunii generalului Taylor, presa americană publică lungi și energice imprecacii împotriva altei „dinastii”, pînă nu de mult foarte mîngîiate de oficialitățile din S.U.A., împotriva dictaturii personale și familiale a lui Ngo Dinh Diem.

Frapantă coincidență — în același timp flota a 7-a a S.U.A., în a cărei rază de acțiune se înscrie „moralizarea” populațiilor din Asia de Sud-Est, a devenit obiectul unor atenții deosebite din partea forurilor tutelare. Astfel, vice-amiralul Schoech, care a luat recent comanda acestui flote, a declarat în cadrul unei conferințe de presă că „pentru viitorul apropiat” sînt „programate” pentru flota a 7-a submarine „Polaris” avînd la bord proiectile balistice cu focos nuclear. Altfel spus, flota a 7-a va prîni, pentru misiunile sale „moralizatoare”, un surplus de... argumente.

Experiența arată însă că această „diplomație a canonierelor”, care totdeauna a fost compromițătoare, a devenit și ineficientă. Chiar dacă, practicîndu-se umorul cinic, se încearcă o camuflare a ei în „misiune moralizatoare”! Ceea ce pare de altfel să fie clar și anumitor cercuri mai lucide din S.U.A. — celor de pildă a căror părere se exprima zilele trecute într-un articol din „New York Times”: „Totuși, spune articolul referindu-se la simpatia recunoaștoare cu care Balaguer întîmpinase apariția celor 15 nave de război nord-americane, trebuie să se sperie că forțele armate nu vor fi folosite în criza dominicană...”

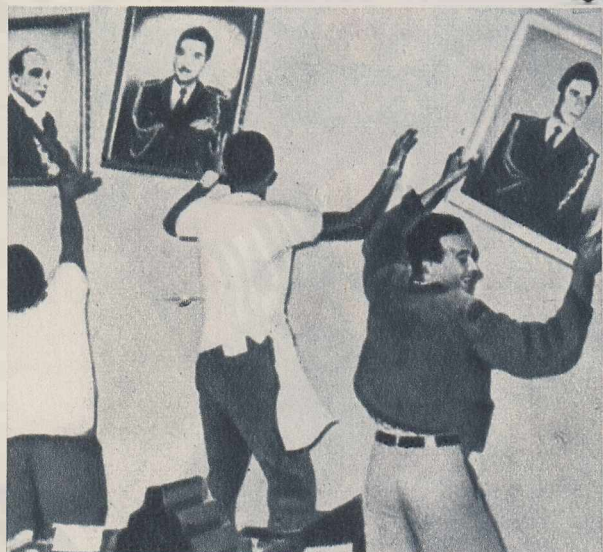
La 4 decembrie, în Sala Congreselor din Kremlin și-a început lucrările al V-lea Congres Sindical Mondial la care iau parte 1200 de delegați din 120 de țări. În fotografie: aspect din sala Congresului. La tribună Louis Salliant, secretar general al F.S.M.

Din Moscova, Leningrad, Kiev și alte localități ale Uniunii Sovietice pornesc, în aceste zile, trenuri speciale, ducînd spre marile șantiere ale comunismului noi detașamente de tineri dornici să dea viață sarcinilor înscrise în Programul P.C.U.S. În fotografie: tineri moscovîți, în gara Kazan, la plecarea spre Telnograd.

La Berlin a avut loc un mare miting de protest împotriva prigoanei la care este supus Partidul Comunist din S.U.A.

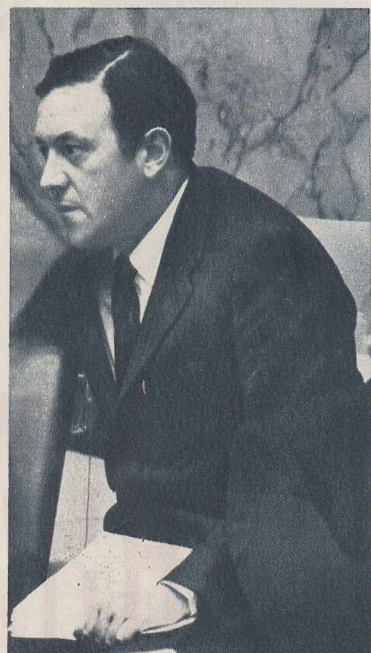
Instaurarea unei junte militare în Republica Dominicană și intensificarea repressiunilor, ca și prezența navelor americane n-au făcut decît să amplifice valul miniei populare. La Santo Domingo și alte orașe au loc ciocniri. Demonstrații cer înlăturarea clictii lui Balaguer și încetarea amestecului american. În fotografie: studenți din Santo Domingo zmulgînd portretele membrilor familiei fostului dictator Trujillo.

Fotocronica FLACARII

Cunoscuta actriță de cinema Brigitte Bardot a fost somată, sub amenințarea cu moartea, să depună suma de 50.000 de franci pentru fondul organizației teroriste a ultracolonialștilor francezi „Organizația armată secretă”. Brigitte Bardot a dat acestuia șantaj un răspuns demn, trimițînd o scrisoare săptămînalului „L'Express” în care arată că activitățile acestor complotiști l se vîngue stavilă dacă ei „se vor lavi pretutindeni de refuzul net și public al oamenilor pe care încearcă să-l terorizeze”. „În orice caz — subliniază Brigitte Bardot — eu nu voi ceda amenințărilor, întrucît nu doresc să trăiesc într-o țară fascistă”.

Reprezentantul forțelor O.N.U. în Katanga, Conor Cruise O'Brien și-a dat demisia. Într-o declarație făcută presei, el a precizat că atitudinea sa a fost determinată de puternicele presiuni exercitate de Anglia, Franța și Belgia asupra funcționarilor O.N.U., spre a-i împiedica să-și îndeplinească sarcinile în vederea restabilirii autorității guvernului central congolez asupra provinciei Katanga.

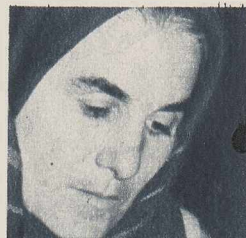
ÎN PREAJMA CONSĂTUIRII PE ȚARĂ A ȚĂRANILOR COLECTIVIȘTI

In toate raioanele de pe cuprinsul patriei au loc în aceste zile consfătuiri ale colectivizatorilor fruntași în care sînt aleși delegați la Consfătuirea pe țară a țăranilor colectivizști, care va avea loc în curînd la București.

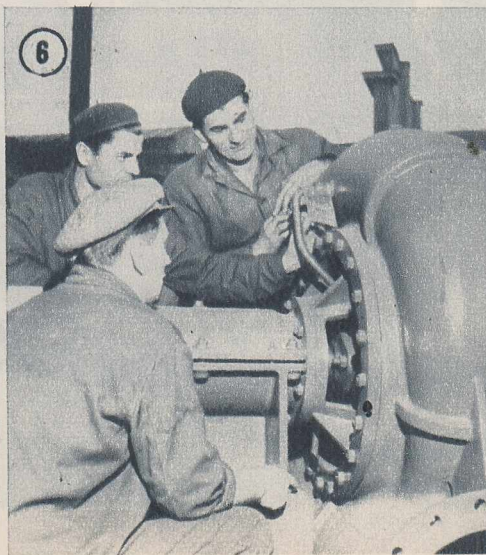
1) Cîțiva dintre delegații ce vor reprezenta la București cele 14 gospodării agricole colective de pe raza teritorială a orașului Constanța: Anton Tincu (Palazul Mare), D. Tohăneanu (Moșneni), Tudora Cristea (Techirghiol), Dumitru Mora (Cocoși).
2) Palatul culturii din Galați, în ziua Consfătuirii colectivizștilor fruntași din raionul Galați. 3) Raionul Fetești (regiunea București) este complet colectivizat încă din anul 1957. Fotografia înfățișează un grup de delegați care vor reprezenta raionul la consfătuirea de la București.

4) Trei colectiviste fruntașe delegate la Consfătuirea pe țară a țăranilor colectivizști (fotografiile de jos): Maria Șelitan, președinta G.A.C. din comuna Jugureanu, raionul Făurei; Trandafira Bizu, șefă de echipă la G.A.C. din comuna Sîtlpu, raionul Buzău; Floarea Telepan, colectivistă la G.A.C. din Scorțaru-Vechi, raionul Brăila.

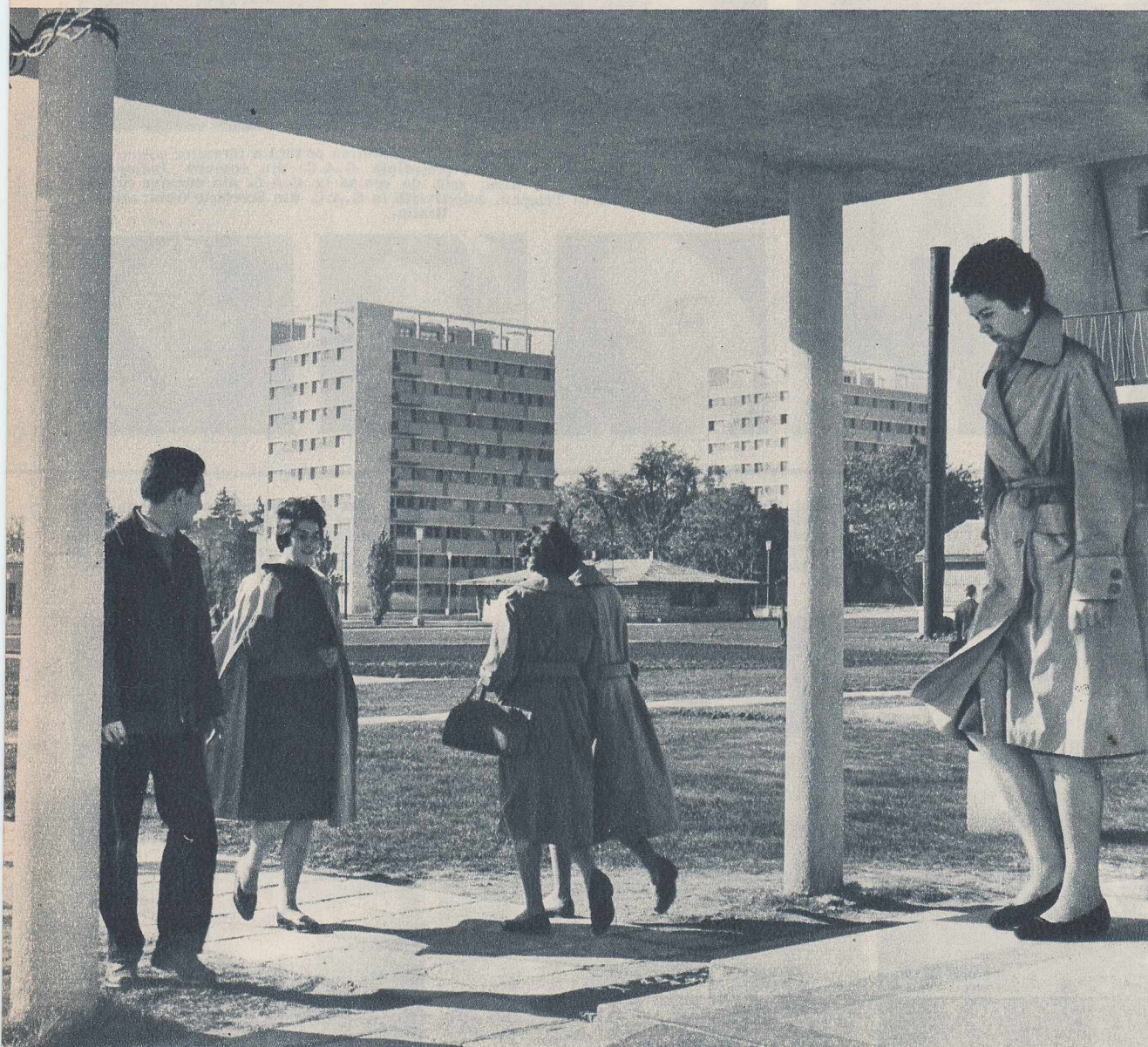
5) Prima tonă de cărbune în contul anului 1962 — prilej de sărbătoare la Uricani. Pentru această tonă, pentru celelalte 50.000 tone de cărbune ce vor fi date pînă la sfîrșitul anului, precum și pentru economiile în valoare de 1.200.000 lei realizate de ei, minerii din Uricani sînt felicități de întregul oraș. 6) La ședința de prelucrare a sarcinilor de producție pe anul 1962, la secția montaj a Uzinei de pompe și utilaj agricol din Capitală, brigada condusă de comunistul ilie Dumitru de la electro-pompe (în fotografie) a propus, printre altele, măsuri pentru îmbunătățirea aprovizionării cu motoare electrice primite de la uzinele colaboratoare, crearea unui stoc de rezerve pentru a se evita munca în asalt la sfîrșit de lună, îmbunătățirea tehnologiei la postamente. 7) Luna cadourilor și-a făcut annuala apariție în Capitală cu sortimente de mărfuri cantitativ și calitativ sporite, cu mulți cumpărători, cu reclame luminoase etc.

IASUL astă- toamnă...

de Virgil DĂNCIULESCU

Fotografiile de Tr. PROSAN

Netezite de vreme, amintirile prind uneori mlădie: de catifea care se prețuiește din dezmiardare. De aceea poate, evocându-le, toamnele ieșene pe care de copil le-am cunoscut și tot de atunci le-am îndrăgit, toamnele cu însurări domoale și limpezi, cu dimineți reci, argintate de brumă, c-soare sfios în geana răsăritului învelind în abur sidefiu, pe crete de deal, ctitoriile bătrâne a Galatei și ale Cetățuii, mi-a părut a fi dintotdeauna cele mai frumoase.

Ca un patetic cuvânt de bucurie rămas, rîvnind la neuitare, culcușul reazărilor frunzelor dă toamnelor ieșene veșmînt somptuos. În amfiteatrul vast pe care se respiră, văzînd de la înălțime, orașul pare ascălda edificiile în lacuri de aur iar aleile de la Copou și bulevardul spre grădina par desfășurarea imensă și fastuoasă a bolților poleite de la „Trei Ierarhi”.

Acest decor solemn și elegant nu îndeamnă la sfiire; dimpotrivă, însoțindu-se cu bucurii anume, alungă melancoliile. Cum să nu le gonească cînd toamna, la Bucium pe dealuri, de Manta Roșie pînă la Vlădicen în viile întinse și de bun renume hăulesc culegătorii, cînd cramele mustul tocmai dat în fie miluiește cerul gurii cu dulce și asprimi abia simțite, ca șampănia? Cum să nu bucure toamna cînd peste oraș coboară, ca un strop de veselie și voie bună, studețimea? Cum să nu bucure cînd, dată cu venirea toamnei, își deschide larg porțile, pentru o nouă

... Sînt căminele studențești, astă-toamnă date în folosință.

... Să tot stal, să tot înveți

... Piața Unirii care de aici, de la înălțime, își definește contururile împietrite de edificiile cu cete șase și opt etaje.

stagiune, sala înveșmântată în purpură și aur a „Naționalului“ de mult centenar? Cum să nu bucure în toamnă piețele cu cli-turi de fructe și legume, ulița Lăpușeanu pe care mașinile nu mai umblă, lăsînd netulbu-rată plimbarea tineretului?...

Așa cum un giuvaer își deslu-șește tot mai bine strălucirea sub mîna meșterului, în treptele desăvîșirii sale, fiecare toamnă a anilor din urmă a dat Iașului strălucire nouă. Nu-i mult de cînd, într-o toamnă, la capătul orașului, pe șesul dinspre Valea Lupului, a răsărit o fabrică mare și modernă. La 11 decembrie 1955

aici s-a dat prima șarjă de peni-cilină românească. De-atunci se fac penicilină și încă alte peste 20 de soiuri de antibiotice și derivate. În alte toamne — mai în fiecare — pe străzi zdrobite de război au apărut case noi, altele și altele urmîndu-le mereu și împlinind întregi cartiere, căci în Iași, cum bine se știe, în urmă-torii ani tot al treilea locuitor se va muta în casă nouă. Sus, la Copou, pe deal, s-au înălțat Institutul agronomic „Ion Iones-cu de la Brad“, clădirea roșie a Institutului de cercetări chimi-ce „Petru Poni“, cămine multe pentru studenți. Universitatea

„Alexandru Ioan Cuza“, și dînsa centenară, a căpătat chip nou pe măsura tradițiilor și marilor ei meniri. Anțărț, în toamnă, malurile Bahluiului, cîndva urite și murdare, și-au încheiat exis-tența de tristă faimă; taluzate, înierbate, cu alei asfaltate pe margini, au început, sub pecetea noului, să trăiască altfel. Și ele, și cartierele din preajmă, cîndva cele mai amărite; aici fiecare toamnă găsește acum noutăți: fie încă o stradă ieșită din noroaie, fie încă o construcție.

În aceste părți, mai an, către Socola, dincolo de șirurile de blocuri cochete care au alungat

departe imaginea cartierului de altădată, s-a ridicat — adevărat palat — Casa de cultură a sindi-catelor, cu o sală de spectacole (pînă la deschiderea noului cine-matograf din centru — cea mai mare din oraș) numărînd peste o mie de locuri. Puțin mai departe, un arc de beton saltă în spate șo-seaua care duce la Bucium și o trece, la înălțime, peste liniile drumului de fier. Pe aproape, cam pe atunci cînd se dura via-ductul, s-a ivit o căldire cu aco-perișul în creștături ca dinții unui ferăstrău: e fabrica modernă de mobilă care într-un an pro-duce zece mii de garnituri și

care în anii viitori va avea o nouă secție de mare capacitate pentru producerea de mobilă curbată.

Multe ar mai fi de spus dacă ne-am pune să le înșirăm pe cele câte au făcut an de an mai frumoase toamnele ieșene. Cum despre toate la vremea lor s-a scris, stăruința nu-și mai are rostul. Gândindu-le însă acum laolaltă, ni se arată clară dezvoltarea pe care Iașul a trăit-o în anii puterii populare. Ni se arată clar începutul și rodul strădaniei pentru întinerirea bătrânului oraș pe care toamna acestui an l-a aflat într-o feroare neobișnuită. Pregătirea febrilă pentru cucerirea anilor ce vin, potrivit planurilor elaborate de partid, i-a dat toamnei ieșene din acest an o frumusețe aleasă, cum n-a mai cunoscut. Așa se face că, involburate de aerul tare și tonic al prezentului, amintirile s-au destrămat, lăsând loc ochilor să vadă semnele îmbucurătoarelor certitudini care dau de pe acum de veste că toamnele care au să vină la Iași vor fi neapărat și mai frumoase.

★

Potrivit Directivelor Congresului al III-lea al partidului și ținând seama, în studiul întreprins, de caracteristicile și posibilitățile regiunii, de criteriile eficienței economice, partidul și guvernul au apreciat că în prezent a devenit posibil și necesar să se imprime un ritm mai accentuat construcției economice și social-culturale în regiunea și în orașul Iași.

Popularizând principalele obiective ce urmează să fie realizate pe baza planului stabilit, gazeta orașului și a regiunii, „Flacăra Iașului”, a publicat în toamna acestui an, mai în fiecare zi câte un sugestiv grafic care oglindea perspectiva industrializării Iașului, perspectivele viitoarelor înfăptuiri, așa cum au fost înfățișate ele în cuvântarea rostită de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în fața activului de partid din regiunea Iași.

Deschid la întimplare ziarul local din 10 octombrie: în cifre e arătată însemnătatea întreprinderii de încălziminte de cauciuc care urmează să se construiască și care va produce anual 4 milioane perechi încălziminte și 2.400 tone talpă; alături o altă cifră — 13.000.000 — marchează în cadrul unui alt grafic dezvoltarea în următorii ani a industriei de tricotaje de bumbac. În alte numere ale ziarului, alte grafice. Unul oglindește în cifre și desene viitoarea fabrică de prelucrare a maselor plastice cu o capacitate de circa 30.000 tone pe an, cu perspectiva de a ajunge, după 1965, până la 70-80 mii de tone pe an. Altul, în altă zi, vorbește sugestiv despre viitoarea țesătorie de fire sintetice și artificiale cu o capacitate de 6 milioane m p pe an, întreprindere care va contribui mult la dezvoltarea industriei textile ieșene.

Am văzut grupuri de muncitori ieșeni, la atelierele de reparat material rulant „Ilie Pintilie” sau în halele cu mașini moderne de la „Țesătura” (unități industriale care-și vor extinde considerabil activitatea în anii următori), privind graficele și discutând. Era de-a dreptul uimitor câte comentarii puteau stîrni un desen, o cifră și câteva cuvinte împlinite din litere desenate. Pe marginea lor se vorbea cu aprindere și competență. Se discuta despre

amplasamente, despre valoarea și despre însemnătatea noilor obiective. La o discuție contradictorie privind locul unde se va înălța marele combinat metalurgic, cel mai important obiectiv industrial prevăzut a fi construit în Iași, am auzit pe cineva hotărînd: „Ce să mai lungim vorba: mergem duminică dimineață și avem să vedem cu ochii noștri...”

În altă zi, pe dealul de la Cetățuia un grup de tineri admirau panorama orașului. Erau studenți, unii cu oarecare vechime, poate chiar ieșeni, alții atunci veniți în Iași, o dată cu anii studenției. De aici, de sus, păreau că fac cunoștință cu orașul strălucitor care urma să le devină „alma-mater”. Entuziasmați cătau spre vechile, monumentalele clădiri albe în lumina blîndă a toamnei, dar privirile iscodeau harnic schelele și locurile încă virane, căutînd să întrevadă peisajul Iașului de mine. „Vezi — arăta unul — firul Bahluiului? De la intrare, de acolo, va fi mutat, îndreptat”. Altul nu se sătura admirînd imensele rezervoare argintii ale fabricii de uleiuri care va intra în producție în anul ce vine. Un al treilea, student probabil la construcții, explica unui coleg proiectul sistematizării centrului, a Pieței Unirii care, de la înălțime, își definește contururile împlinite de edificii cu cîte șase și opt etaje.

Oriunde ai fi mers la Iași în toamna acestui an, ai fi aflat asemenea momente, ai fi aflat ieșeni scrutînd viitorul. Ieșenii și-au iubit totdeauna urbea; s-au bucurat de fiecare înfăptuire și au căutat, din pragul ei, să vadă înainte; dar în Iașul care a trăit din greu tragedia războiului, mereu trebuiau altele și altele. Pentru a putea alcătui o privire de ansamblu clară, mobilizatoare, specialiștii au lucrat, sub îndrumarea partidului, vreme de doi ani. Acest ansamblu, care reprezintă un grandios plan de construcții, e astăzi cunoscut de ieșeni. De aceea niciodată Iașul n-a privit cu mai multă ardoare viitorul.

★

A fost o vreme cînd — s-au scurs de atunci decenii — trăind în micimea vieții croite de burghiezi, cu simțămîntul măreției trecutului, apăsător ca o povară, o seamă de ieșeni neafilați în stare să privească în viitor, întorcînd spatele nîi prezent dezgustător, se mulțumeau să evoce vremile apuse, aducîndu-le unică justificare cinstirii convenite Iașului. Astăzi ieșenii cei mai mulți, fără a ignora trecutul, se uită la timpul pe care-l trăiesc și-l plămădesc cu minile lor. În el simțesc viitorul. Un viitor pe care-l așteaptă, spre care rîvnesc. Cum s-a putut opera această schimbare? Cum s-a putut statornici, în locul întristătorului paseism, optica nouă, optimistă, imbold la faptă constructivă?

Realitățile Iașului socialist mi-au explicat schimbarea. Trecea cu un prieten care cunoscuse viața de student ieșean în anii crînceni, premergători războiului, pe strada Codrescu, unde se înșiră acum elegante clădiri cu multe etaje. Sint căminele studențești, în astă-toamnă date în folosință, care adăpostesc cîteva mii de tineri și de tinere. „Înăuntru ai fost?” — m-a întrebat prietenul. Răspunsul tot el mi l-a dat: „Merită să vezi: camere co-

chete, confortabile, luminoase, bine încălzite, mobilă frumoasă. Să tot stai, să tot înveți... În asemenea ambianță te deprinzi să privești lumea și viața cu alți ochi; capeti încredere și o altă perspectivă... Căminul de pe Păcurari îl mai ții minte cum era el înainte de război? Dar cantina și masa? Din anii studenției toate acestea te ajutau să te acomodezi cu perspectiva umilinței, cu mizeria vieții unui viitor Nicolae Manea, frînt în tăcere într-un oraș cu toamne putrede unde niciodată nu se întîmpla și nu putea nimic să se întîmple. Erau pe atunci băieți de la țară care, cînd plecau în vacanță acasă, socoteau că scapă din cămin ca dintr-o temniță...”

Dintr-un asemenea prezent viitorul lăstărea trist. Și nu-i de mirare.

La fabrica de antibiotice, trecînd prin halele imense strălucind în nichel și faianță, mi-am amintit de „industria” medicamentelor din Iașul de altădată, de „crema de lăcrămioare” a doctorului Becanu, farmacist în hala mare, de vinul său tonic vîndut cu reclama unui tors de bărbat athletic care-și arăta proeminenții biceps și la cinematograful, în pauză, pe ecran. Se alăturau acestei producții jalnice și hilare o sumedenie de alte alifii și pomezii ne-tribnice, în vreme ce aspirina, banala aspirină, purta crucea lui „Bayer” și era importată. Oricît l-ar fi admirat pe Poni ori pe Petru Bogdan, savanți ieșeni, neobosiți cercetători, studenții din acele vremi la ce puteau năzui? Cel mult la un post de profesor; altcum, ca să crezi, îți trebuiau capital, și firmă, și reclamă. Acum la fabrica de antibiotice creează colective alcătuite din tineri ingineri. Sint foști studenți la Universitatea din Iași, mulți dintre ei elevii regretatului profesor Radu Cernătescu. Dar la Birlad, la fabrica de rulmenți; pe șantierul cele multe ale Iașului, ori la Roman la laminor, la Bicz, la Săvinești, la Onești nu muncesc tot foști studenți ieșeni? Viitorul lor s-a născut dintr-un prezent plin de făgăduințe: din prezentul anilor construcției socialiste.

Despre acest prezent mare și luminos, purtînd în fiecare clipă a lui, asemeni mugurilor, splendoarea florii, vorbeam astă-toamnă cu Otilia Cazimir, privind pe fereastră căderea domoală a frunzelor. Stăruia un glas ușor și melodos la farmecul ancorării în ceasul trăit și pus să slujească omului. „Scriam — îmi spunea — cîndva, pentru o mină de oameni. Cartea era pe atunci și scumpă, și rară. Cititori — puțini. Uneori mi se întîmpla să mă simt asemenea unui vorbitor într-o sală cu doi-trei ascultători aduși de întîmplare. Azi cititorii sint mii, zeci, sute de mii. Te ascultă și în fața lor te simți răspunzător. Dorești mereu să fii alături de ei, prezent între ei, să te simți cu ei o dată un om al vremii tale, cînd năzuințele cele mai nobile se împlinesc...”

Un distins intelectual ieșean, arheologul Petrescu-Dîmbovița, împărtășea opinii asemănătoare. Se referea la cercetarea arheologică de altădată, modestă, stingheră, interesînd cîteva oameni, de-i numărai pe degete. Astăzi și în acest domeniu studiile sint vaste, antrenează sute de oameni, pasionează țărani simpli care fără nici o pregătire specială se dovedesc a fi nu o dată un sprijin

... E fabrica de mobilă care într-un an produce zece mii de garnituri și care în anii viitori va avea o nouă secție de mare capacitate.

pentru cercetători. Fără îndoială e vorba de o bază materială nouă și puternică, e vorba de o educație făcută între altele prin muzee valoroase, asemenea celor deschise și la Iași în „Palatul culturii”. Rezultatele cercetărilor sint pe măsura eforturilor. Dacă ar fi să consemnăm numai splendidul tezaur scitic, recent descoperit lângă Cucuteni, încă ar fi o elocventă dovadă. „Numai un prezent mare poate da asemenea amploare cercetării trecutului”, observa pe drept cuvînt profesorul ieșean. Și avea dreptate. Moștenirea înaintașilor și viitorul urmașilor numai un prezent mare le poate stăpîni. În acest prezent odrăsleşte în Iași munca avîntată pentru cucerirea viitorului, pentru împlinirea planurilor menite a face bătrîna cetate a Moldovei, așa cum a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la adunarea de la universitatea ieșeană, „un oraș modern, un oraș nou, unul din cele mai frumoase orașe ale țării”.

★

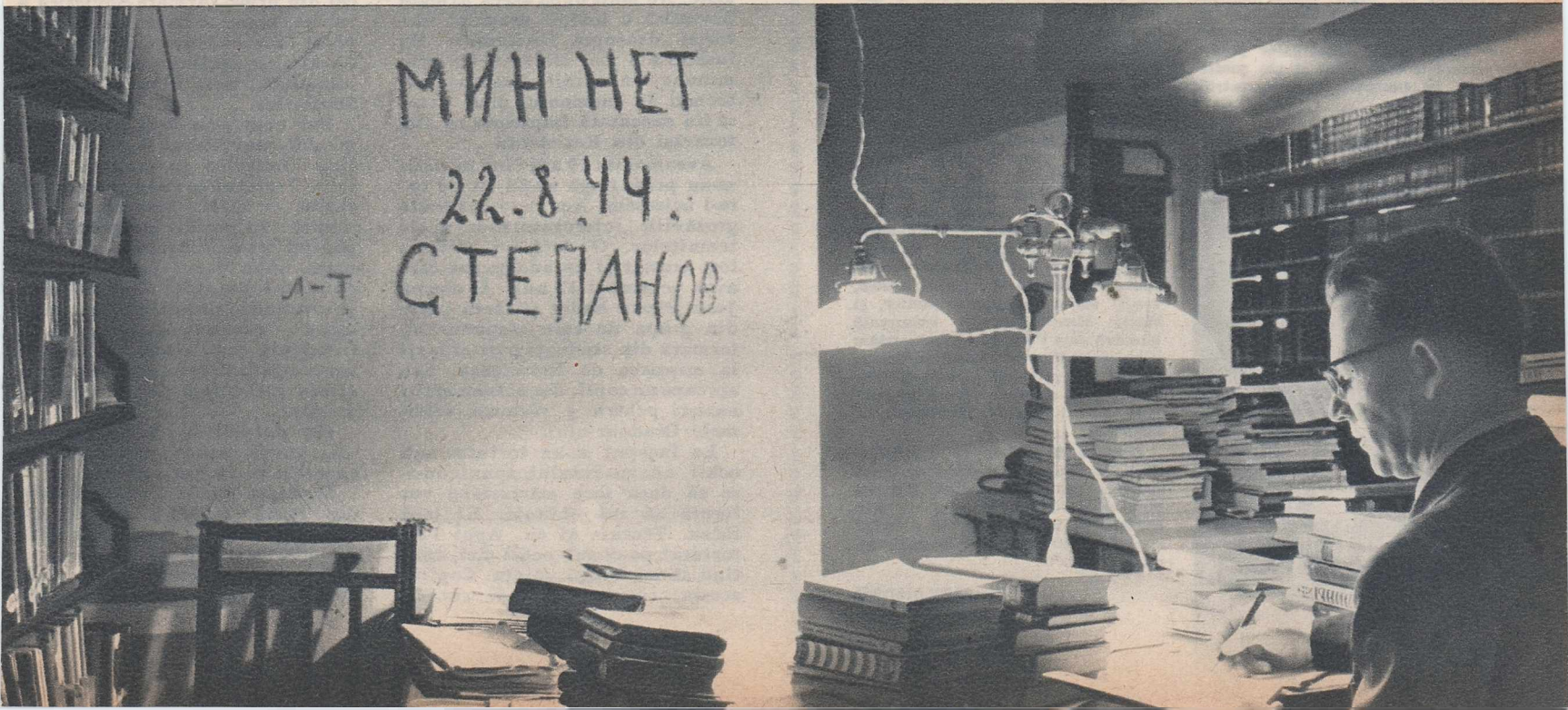
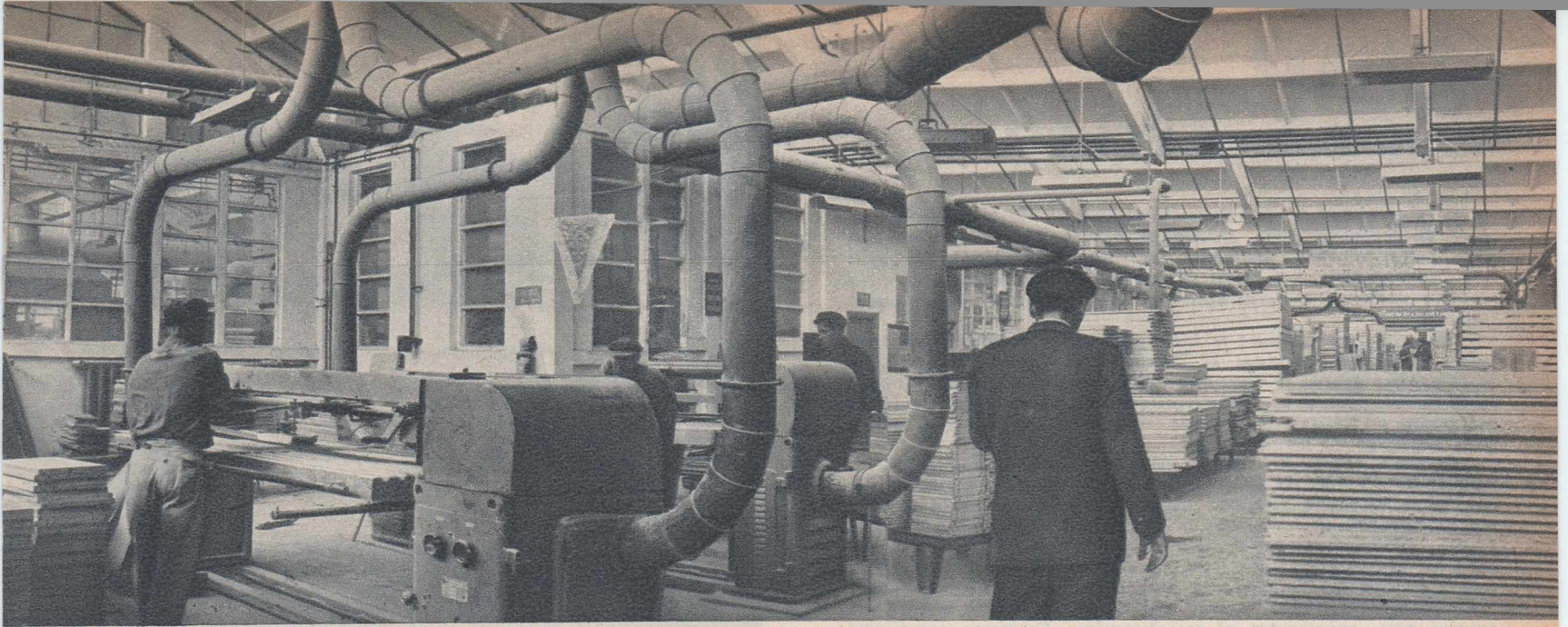
„Peste fulguirea de flori și învăluririle de frunze moarte — scria

Rezervoarele argintii ale noii fabrici de uleiuri.

odată Mihail Sadoveanu despre Iași — se înalță un suflet. Aceasta e justificarea și cununa nevedejită a acestui loc unic”.

Sufletul Iașului oricine l-a simțit înaripat în astă-toamnă; o muncă plină de patos salta vremile, înălțînd orașul spre lumina viitorului. La poarta anilor mii de oameni, mii de constructori nu băteau cerînd și așteptînd; muncind o sileau să se deschidă larg. Cu toții știu ce va fi, ce va trebui să fie Iașul; cu toții au convingerea nestrămutată că imaginea plăsmuită în planuri prin truda lor se va împlini întocmai. De aceea sint mîndri și bucu-roși foarte. Bucuria lor e contagioasă. De sufletul nou al Iașului socialist se simt legați toți cei ce-l cunosc, toți cei ce-l stimează, toți cei ce-l doresc în veșnică tinerețe, ca merișorul pururi verde. Tuturor acestora, în astă-toamnă Iașul înveșmîntat în schele, cu mistria în mină, le-a fost mai drag și mai aproape. În frumusețea toamnei au aflat strălucind înnoitoare munca omenească și gînduri îndrăznețe săgetînd viitorul.

În anii grai ai războiului generații sovietici cu curaj de minele fasciste biblioteca universitară. Inscripția locotenentului Stepanov se păstrează și astăzi printre rafturile bibliotecii, ca un mesaj de pace viitorilor.

H. Rohan: ECHIPA 53

Reporter harnic, H. Rohan surprinde în recentul său volum de reportaje forța ofensivă a noului. Imaginea antitetica trecut-prezent, utilizată adecvat, ilustrează în limbajul convingător al faptelor și al cifrelor saltul uriaș pe care l-a făcut în acești ani poporul nostru pe calea progresului și a bunăstării.

Innoirile revoluționare te întâmpină pretutindeni, iar reportajului — cronicar pasional al actualității — nu-i rămâne decât să le explice geneza și devenirea. Așa procedează H. Rohan când evocă marile succese ale industrializării socialiste (Universitatea oțelarului — Reșița, Rulmenții împotriva inerției — O vizită prin Bîrladul de astăzi ș.a.).

Pentru a ajunge la zilele noastre, scriitorul nu ocolește clipele frământate ale nașterii prezentului. El se adresează evenimentelor trecutului de luptă al clasei muncitoare spre a pune în lumină rădăcinile înfrăptuirilor mărețe de azi. Astfel, întâmplări ale anilor 1905 și 1917 revin sub ochii noștri ca file de istorie trăite. Tot astfel și Bucureștiul insurecției armate de la 23 August 1944; iureșul eroic al evenimentelor de atunci ni se comunică viu, autentic.

O justificată atenție acordă reporterul proceselor morale ale omului nou, constructor al socialismului. Formarea conștiinței înaintate, entuziasmul tineresc al constructorilor, satisfacțiile născute din încrederea în ziua de mâine — iată numai câteva din temele ciclului „Cine face pâinea”. Din cadrul lui am desprins pentru expresivitatea viziunii și concretizarea ei artistică reportajele Echipa 53 și Un produs românesc la export: bucuria de a trăi.

Concluziile se degajă firesc, sugestiv. Uneori, însă, meloda notațiilor precipitate se dovedește inadecvată: ea duce la consemnări superficiale, la însăilări lipsite de relief, ca în cazul schișei-reportaj Pedagogă cu ochi albaștri.

Dincolo însă de asemenea obiecții și de alte câteva de ordin stilistic, volumul Echipa 53 vorbește atrăgător despre oamenii și faptele prezentului socialist și constituie o frumoasă realizare în activitatea scriitoricească a lui H. Rohan.

H. ZALIS

La Brașov: „SECUNDA 58“

Piesa „Secunda 58“ a lui Dorel Dorian a văzut luminile rampei și la Brașov, prilejuind teatrului din localitate deschiderea noii sale stagiuni.

Prin mijloace simple dar sugestive, fără a recurge la aglomerări scenice groase și inutile, regizorul Ion Simionescu a reușit să țină mereu în scenă atmosfera specifică unui mare șantier; de asemenea, interpretarea dată textului de către actori a evidențiat în mod clar ideea piesei: răspunderea față de tine însuși, față de prieteni și colectiv.

Astfel, în Lupu Aman actorul Emil Siritinovic a intruchipat cu convingere imaginea unui secretar de partid adine înțelegător pentru problemele oamenilor și ale șantierului. În Domnica Rotaru, actrița

Stela Popescu-Puican a dat de asemenea adncime personajului, fără a știrbi cu nimic din prospețimea lui tinerească.

Au fost evidente eforturile lui C. Voinea-Delast de a-l aduce în scenă pe Banu Mareș așa cum e el. Insistând însă prea mult pe o anumită duritate a personajului, actorul nu a pregătit apariția din final a adevăratului Banu Mareș. Același lucru se poate spune și despre Dumitru Drăgan, care a accentuat inutil trăsăturile negative ale lui Ștefan Mareș, interpretând uneori exagerat impulsivitatea personajului, prin țipete și gesturi stridente, supărătoare. Convingătoare, scena dintre Ștefan Mareș și Lupu Aman. Posibilități de remediere există deci. Mai multă pondere, mai multă interiorizare, și C. Voinea-Delast împreună cu Dumitru Drăgan vor aduce în scenă mai bine pe adevărații frați Mareș. În rest, în roluri „mici” dar pline de tle, artistul emerit Dem. Moruzan a însuflețit cu subtilitate un pasional inginer Tunsoiu, Doina Tamaș — o sinceră Valy, Vasile Mureșan plin de căldură în Dumitru Atlinei, E. Mihăilă-Brașoveanu și Ion Vădăreanu — corespunzător în cei doi tineri hazoși, veniți să se angajeze pe șantier, și Maria Maximilian — o îndurerată și sobră Ana Petrescu. Recomandăm actorului Flavius Constantinescu, care îl interpretează pe șeful Cristescu, să-și acordeze vioara cu celelalte roluri „mici”, renunțând la stridențe.

Deci, e de reținut că Teatrul de Stat din Brașov a realizat cu acest spectacol un dublu succes: a servit bine piesa lui Dorian și — prin aceasta — în secunda 58 a redat eurentul „întrerupt” în stagiunea trecută...

D. ALEXANDRU

URME ÎN

de Madeleine RIFFAUD

Madeline Riffaud este o cunoscută publicistă franceză, colaboratoare a ziarului „l'Humanité”. În anii războiului ea a luat parte activă la mișcarea de Rezistență din Franța. Arestată de Gestapo în vara anului 1944, ea a fost condamnată la moarte prin împușcare. Eliberarea Parisului a salvat-o. Madeline Riffaud este autoarea unor emoționante reportaje din timpul războaielor din Vietnam și din Algeria, ca și din timpul agresiunii de la Bizerta.

Trebuie să vorbesc! Căci cuvintele sînt o armă.

Fac parte dintre cei care au văzut moartea cu ochii, dintre cei care și-au văzut frații uciși alături de ei. Oamenii cu un asemenea destin nu se tem pentru ei; nu li se poate întimpla ceva mai rău. Tocmai pentru că am supraviețuit, datoria noastră este să vorbim în numele celor care nu mai pot s-o facă.

În urmă cu mai bine de șaptesprezece ani, Parisul a fost eliberat de sub jugul hoardelor naziste. Nu mult după aceea Armata Sovietică a înălțat drapelul victoriei deasupra Berlinului. Eu însămi am fost eliberată ca prin minune din mînile Gestapoului, tocmai în momentul cînd urma să fiu executată împreună cu alți tovarăși din Rezistență.

Aveam doar 19 ani cînd naziștii m-au prins lîngă un SS-ist pe care-l ucisesem. Am cunoscut toate grozăviile „interogatoriilor” și ale temnițelor. O dată cu mine a fost arestat și un adolescent care avea pe atunci 17 ani. Îl chema Jean Pierre Mulot și făcea parte din grupa de care răspundeam, formată din studenți participanți la mișcarea de Rezistență. Era aproape un copil, dar ucisese mulți naziști pentru a răzbuna victimele Oradour-ului.

La început m-au torturat sub ochii adolescentului, spunîndu-i se că dacă face mărturisiri vor înceta să mă chinie. El însă tăcea. Tăceam și eu. Apoi l-au torturat pe el sub ochii mei, căuțînd să-mi frîngă voința. Copilul acesta, căruia călăii îi rupeau

mînile, își îndrepta spre mine privirea hotărîtă, privirea unui bărbat în care se citea doar atît: taci!

Jean Pierre Mulot a murit ca un erou. Una dintre milioanele de victime ale naziștilor...

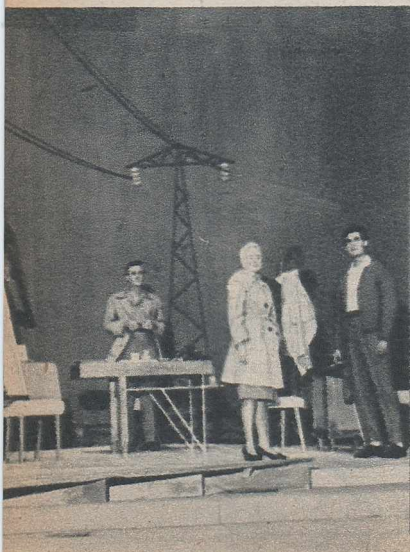
★

După eliberare, credeam, ca și alți tovarăși mai tineri, că nazismul a luat sfîrșit pentru totdeauna, că niciodată nu se va mai repeta pe pămînt această grozăvie, că omenirea va privi fără neliniște înainte, că războiul căruia i-am supraviețuit a fost cel din urmă. Armata Sovietică a învins, poporul francez și-a recăpătat independența națională, iar Charles de Gaulle însuși a salutat minunata, buna alianță cu Țara Sovietelor...

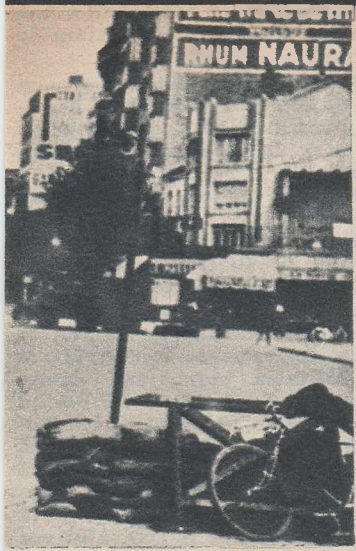
Dar cum s-au desfășurat evenimentele mai tîrziu? Datorită politicii cercurilor guvernante franceze, Tratatul sovieto-francez încheiat în 1944 a fost anulat. În schimb, în pofida indignării poporului francez, trupele vest-germane și-au făcut reparația pe pămîntul Franței, cu aprobarea guvernului. Germania lui Adenauer — revanșardă, reinarmată, înzestrată cu arma rachetă — amenință să împingă din nou lumea într-un război și mai îngrozitor.

Am doborît hidra fascistă cu mai multe capete, dar nu toate capetele ei au fost retezate.

Cînd mă aflam în casa morții din Paris, unde Gestapoul își tortura victimele, nu m-am gîndit nici o clipă că va veni o vreme cînd polițiștii țării mele vor tortura în aceeași casă odioasă

Scenă din spectacol.

Poporul francez nu poate uita anii întinsecate ai ocupației naziste, cu patrulele hitleriste cutreierând străzile pustii (stînga), cu listele ce aduceau zi de zi doborîci în casele patrioților francezi (dreapta). Și totuși astăzi De Gaulle face casă bună cu revanșarii vest-germani.

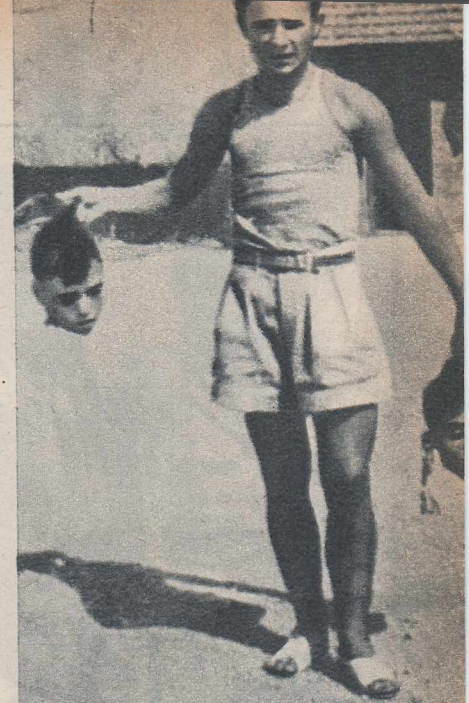
AVIS

Le 16 Septembre 1961, un lâche assassiné a été le nouveau commandant de la personne d'un soldat allemand. Par mesure de répression contre ce crime, les citoyens suivants ont été tués :

1. FITARD, Georges, de Paris.
2. HAJJE, Antoine, de Paris.
3. ROLNIER, Marcel, de Paris.
4. WAIN, Adrien, de Paris.
5. PETRAT, Régis, de Paris.
6. MARCHEL, Victor, de Paris.
7. ANGELY, René Lucien, de Paris-Montreuil.
8. BERRIN, François, de Paris-Montreuil.
9. GUIGNONIS, Pierre, d'Orly-Montesson.
10. MASSET, Georges, de Paris.
11. LOUBIER, Daniel, de Paris.
12. PEUREUX, Maurice, de Paris-Montreuil.

Faites l'attention sur le fait que, en cas de récidive, un membre du conseil sera considéré comme d'origine pure italienne.

Der Schriftführer des Frontvereins von STOLPERGEL
Paris le 16 Septembre 1961

O imagine înfrîntoare din timpul activității legiunii străine în Vietnam. Mai este nevoie oare de vreun comentariu?

SINGERATE...

oameni vinovați doar de faptul că luptă pentru independența patriei lor. Totuși acest lucru se petrece astăzi la Paris. Se petrece din cauza războiului din Algeria. Francezilor participanți la mișcarea de Rezistență le-au luat locul în camerele de tortură de la Paris algerienii. „L'Humanité”, în ciuda faptului că poliția a confiscat multe din numerele sale și în ciuda numeroaselor persecuții judiciare la care a fost supus,

a adus la cunoștința poporului adevărul. Ziarul a reușit să obțină ca o parte din temnițele de la Paris ale călăilor să fie închise. O parte, întrucît este clar că torturile vor înceta abia o dată cu terminarea războiului murdar care le-a generat.

Una din cauzele principale ale renașterii fascismului în Franța o constituie războaiele ei coloniale. O, eu cunosc aceste războaie! În cei 15 ani de activitate

Bizerta, 1961. Zeci, sute de cadavre (jos). „Opera” cui? A fascistilor colonialiști francezi. O dovedește și semnul înscris într-un cerc (emblema O.A.S.), încrustat cu vârful baionetei pe pieptul unui patriot tunisian ucis (dreapta).

Patroți algerieni în fața plutonului de execuție. Metodele parașutiștilor francezi nu se deosebesc, precum se vede, de cele ale hitleriștilor.

gazetărească — de atunci de când datorită partidului comunist am început să scriu — am văzut destule suferințe aduse de fascismul francez popoarelor care luptă pentru drepturile lor. În Vietnam am văzut o țară transformată în „pământ pîrjolit”. I-am văzut acolo pe aceiași polițiști francezi-fasciști care m-au torturat cîndva pe mine. Din serviciul lui Hitler ei au trecut în serviciul legiunii străine franceze, perfecționîndu-și mai mult tehnica lor barbară. Ei i-au ars cu napalm pe vietnamezi. I-au ars nu numai pe bărbații-ostași, dar și pe copii. Lîngă Hanoi am văzut un spital plin de femei arse de napalm.

La aceste imagini de groază ce mi s-au întipărit pentru totdeauna în memorie, s-au mai adăugat fapte similare de ferocitate comise de parașutiștii francezi în Algeria — țară unde de 7 ani se desfășoară un război sîngeros — și, în sfîrșit, imaginile și mai înfiorătoare din Bizerta a căror martoră am fost recent.

Vorbesc acum nu numai în numele lui Jean Pierre, cel chinat de moarte de naziști sub

ochii mei. Aș vrea să strig și în numele mamei algeriene căreia soldații i-au răpit din fața colibeii un prunc înfășurat în zdrențe, ca să joace cu el fotbal. În numele bătrînului orb algerian, care îngîna cîntece ale poporului său în colțul străzii din Kasbah și care pentru această vină a fost aruncat în temniță. În numele comunistului algerian Akașa, care a fost torturat cumplit în închisoare. Vreau să strig în numele tinerelor care lucrau ca transmisioniste în Armata de Eliberare a Algeriei. Aceste fete au fost capturate de parașutiștii francezi, dezbrăcate în pielea goală și batjocorite în fața întregului sat, înainte de a se da foc satului respectiv. În numele a șaizeci de mii de copii algerieni care se ascund undeva la graniță, în munții fără vegetație ai Tunisiiei, copii care trăiesc în bordeie și visează să crească și să intre în rîndurile Armatei de Eliberare. În numele mamelor franceze căroră li se aduc în lăzi — ca niște jucării stricate! — osemintele fiilor lor mînați cu forța la război. În numele poporului meu care tinde spre o adevărată libertate

și dreptate, care blestemă tot mai des America și casta colonialiștilor și își îndreaptă tot mai des gîndurile spre adevărații prieteni ai Franței.

Sînt mulți ani de cînd luptăm împreună împotriva unora și acelorași monștri cu chip de om — împotriva fasciștilor.

Noi, comuniștii francezi, am învățat dintr-o experiență amară să-i deosebim net pe fasciști. Fascismul nu are patrie. În timpul războiului cu naziștii, un trădător francez ne-a denunțat Gestapoului, pe Jean Pierre și pe mine. Aceiași trădători au fost apoi recrutați pentru războiul din Vietnam, unde s-au dat la crime monstruoase. Acum ei îi torturează pe algerieni. Tot ei au nimicit bestial la Bizerta, în trei zile, 800 de bărbați, femei și copii.

Da, și în numele Bizertei trebuie să vorbesc. Lîngă colina pe care se află cîmîturul musulman am văzut cum erau îngropate în grabă sute de cadavre, erau îngropate familii întregi. Cadavrele bărbaților aveau mîinile legate la spate. O dovadă că au fost uciși ca prizonieri. Am văzut în

acest cîmîtur un copil care a fost ucis cu patul armei în timp ce dormea...

Și pentru ce aceasta? Pentru că De Gaulle vrea să mențină Bizerta „pentru Franța”, să o mențină ca bază de agresiune împotriva poporului algerian, împotriva popoarelor Africii, ca bază de agresiune a N.A.T.O. împotriva țărilor socialiste. Franța a înmormîntat la Bizerta, o dată cu victimele nevinovate, și așa-numita marelă a unei orînduiri condamnate de istorie. La Bizerta a fost de asemenea înmormîntată posibilitatea colaborării dintre Franța și Tunisia, dintre Franța și popoarele africane. Dacă guvernul francez refuză să ducă tratative cu Algeria nouă, dacă războiul continuă, asta se datorește faptului că S.U.A., Franța și alte țări ale N.A.T.O.-ului vor să mențină în mina lor bogatele zăcăminte de petrol și gaze din Sahara, s-o transforme într-o bază de experiențe atomice.

Cu fiecare zi fascismul face noi pași în Franța. În țară au loc din ce în ce mai dese acțiuni ale ultracolonialiștilor, dar guvernul nu întreprinde nimic pentru a instaura ordinea. În schimb, dacă un ziarist scrie adevărul, dacă demască minciuna — fie în legătură cu Berlinul, fie în legătură cu războiul din Algeria — ziarul este confiscat.

Atentatele fasciștilor împotriva democrației se înmulțesc, iar poliția gaullistă nici nu încearcă să le împiedice. Pe pereții Parisului apare tot mai des emblema organizației fasciste „Organizația armată secretă” (O.A.S.). Aceași emblema — o zvastică într-un cerc — am văzut-o pe corpul unui patriot tunisian executat la Bizerta. Emblema fusese „desenată” cu baioneta. Acum fasciștii visează să încrusteze emblema lor pe fața Franței.

★

Adesea, la Paris, oamenii muncii mă roagă să le povestesc despre Uniunea Sovietică. Cu aceeași rugăminte mi s-au adresat oamenii și în Algeria. Pentru truditorii lumii, U.R.S.S. este o țară legendară — marele fărur al fericirii poporului.

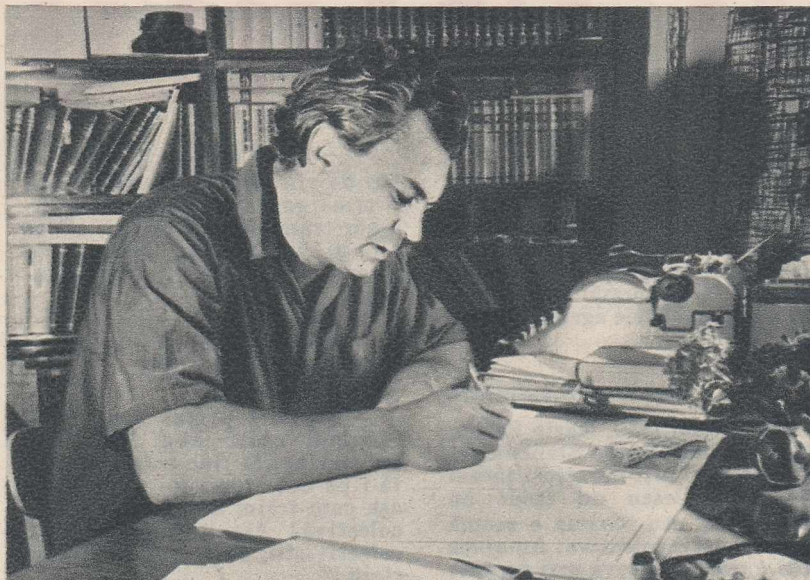
În timp ce în unele locuri oamenii sînt arși de vii cu bombe cu napalm, Uniunea Sovietică trimite omul spre stele, pentru ca el să se întoarcă pe un pămînt și mai frumos decît cerul, pentru ca omul să nu mai fie lup pentru om, iar fascismul să nu mai existe. Popoarele vor decapita, vor lichida definitiv fascismul — această hidră cu mai multe capete.

Recent, lîngă Yalta, am văzut cum strălucește deasupra mării, sus în munți, flacăra de pe monumentul partizanilor sovietici care au luptat acolo în anii războiului. Noaptea, această flacăra strălucește asemeni celei mai mari stele. Focul luptei pentru libertate luminează totul. Și această stea victorioasă va străluci cu fiecare zi tot mai puternic!

▶ Dacă cei aflați azi la cîrma Franței încearcă să șleargă cu burețele crimele hitleriștilor, poporul francez nu le-a uitat și nu le poate uita. O dovadă și această demonstrație de la Mont-Valerien — locul unde au fost executați antifasciștii francezi de către naziști. 25.000 de francezi adunați aci au profesat împotriva cîrdășiei franco-vest-germane.

de A. ANDREEV

Serghei Bondarciuk lucrând la scenariul regizoral al noii versiuni cinematografice a romanului lui L. N. Tolstoi „Război și pace”.

În lunile din urmă s-a constituit la studioul „Mosfilm” statul major de cinești și specialiști (numărul lor e de ordinul zecilor), care vor colabora la una din cele mai ample producții cinematografice realizate până acum de primul studio al

Uniunii Sovietice: se pregătește transpunerea pe ecran a romanului „Război și pace” de Lev Tolstoi.

O ecranizare precedentă a romanului — realizată în coproducție de cinești italieni și americani — a fost apreciată în Uniunea

Sovietică și în alte țări pentru calitatea interpretării, dar nu izbutise să cuprindă întreaga măreție a acestui monument al literaturii tolstoiene. Marile fenomene sociale au fost estompate în acest film de relațiile de familie ale eroilor. Era deci firesc ca cinematografia

sovietică să-și propună sarcina de a da o versiune cinematografică mai completă și mai veridică marii epopei a patriotismului rus.

Misiunea de a duce la capăt această complicată ecranizare a fost încredințată cunoscutului artist Serghei Bondarciuk. Deși nu are la activul său decât o singură operă regizorală (magistralul film „Soarta unui om”), el a acumulat de-a lungul unei răsunătoare cariere de actor o experiență artistică multilaterală, în care filmele istorice („Taras Șevcenko”, „Amiralul Ușakov” și „Corăbiile atacă fortărețele”) dețin primul loc. De altfel, el însuși a mărturisit într-un interviu acordat revistei „Sovetski Ekran” că visa de multă vreme să realizeze un film după opera lui Tolstoi.

Printre colaboratorii cei mai apropiați ai regizorului se numără scriitorul Vasili Soloviev, autorul scenariului, operatorul Vladimir Monahov și pictorul Eugheni Kumanov. Consultanți sînt colaboratorii științifici ai muzeelor și arhivelor tolstoiene, ai muzeelor istorice și militare.

Cunoscători de vază ai moștenirii literare a lui Lev Tolstoi, cercuri largi de cinești și oameni de teatru au fost solicitați să propună regizorului pe interpreții cei mai indicați pentru multitudinea de personaje care animă vasta frescă istorică.

„SĂ NU UCIZI” și conspirația tăcerii

După cum se pare, publicul francez nu va avea posibilitatea de a vedea filmul regizorului Claude Autant-Lara „Să nu ucizi”. O veritabilă conjurație și-a propus să îngroape fără drept de apel ultima operă a cunoscutului regizor francez. Inspirată de Serviciul psihologic al armatei, campania aceasta e sprijinită în mod activ de cercurile guvernamentale în frunte cu însuși ministrul Culturii, dl. Malraux, și e acompaniată de corul presei reacționare.

Tema filmului are pentru ce să indispuună un guvern interesat în prelungirea războiului din Algeria și în pregătirea spiritelor pentru un nou conflict mondial.

Eroul este un tânăr care refuză să se supună serviciului militar, pentru a nu înfrînge porunca din deca-

log: „Să nu ucizi”. E trimis în judecată. În aceeași seară a tribunalului militar este judecat și un seminarist german care, fiind sub arme în ultimele zile ale ocupației naziste în Franța, a ucis pe un tânăr membru al Rezistenței. În timp ce preotul e achitat pe motiv că n-a făcut decât să execute un ordin, tânărul nostru e condamnat la închisoare, în numele apărării „moralului armatei”. În fața duplicității reprezentanților bisericii care, ca martori la proces, binecuvîntează cu egală ipocrizie ambele atitudini, credința religioasă a tânărului se prăbușește. De aici înainte, atitudinea sa e dictată doar de conștiința lui omenească.

Regizorul a fost nevoit să accepte, cu riscul de a fi taxat drept autor de filme comerciale, o serie de comenzi, ca să poată ago-

nisi mijloacele necesare realizării acestei opere mult visate. Fără a depăși un punct de vedere individualist și exprimînd o concepție naiv pacifistă, autorii reușesc totuși prin acest film să atragă atenția publicului asupra problemei războiului și a păcii.

Filmul „Să nu ucizi” a fost turnat în studiourile italiene și iugoslave, în condiții aproape conspirative, pentru a nu suscita înainte de vreme ostilitatea autorităților franceze. Apariția pe ecranul Festivalului de la Veneția a filmului realizat de Claude Autant-Lara a fost marcată de noi incidente „diplomatice”. Pentru a nu-l supăra pe domnul Malraux, direcția Festivalului a înscris sub culorile Iugoslaviei un film al cărui spirit și ai cărui realizatori — de la regizor, scenariști, actori și pînă la tehnicieni — au fost francezi. În ciuda eforturilor conjugate ale delegației oficiale franceze și ale presei de dreapta, care a incriminat realizarea artistică a filmului („neinspirată”, pasămite), publicul i-a făcut o primire entuziastă determinînd juriul să-l distingă în cele din urmă cu Premiul pentru cea mai bună interpretare feminină, acordat actriței franceze Suzanne Flon.

Ana ROMAN

Charlton Heston (Cid) și Sophia Loren (Chimena).

„CID”-ul în versiune cinematografică.

„Nu mi-am propus să ecranizez tragedia lui Corneille — declară regizorul american Anthony Mann cu privire la recentul său film «Cid»-ul. Am păstrat, e drept, unele elemente ale fabulației, dar în concepția mea povestea legendarului erou al războaielor hispano-maure din secolul al XI-lea nu trebuie să îmbrace haina dramei psihologice. Filmul va avea un caracter realist documentar, dezvăluind metodele — nu întotdeauna «nobile și cavalereste» — prin care și-a creat faima acest ostaș temut și admirat atît de prieteni, cît și de dușmani”.

Suzanne Flon într-o dramatică scenă din film.

UN SAT ÎNTREG

Un prim-ministru burghez și cîteva cucoane urite ca mama dracului și-au înălțat acum cîteva decenii vile într-un sat de cîmpie, anonim, îndepărtat de calea ferată. Dar vilele se ridicau de parte de bordeiele pălmașilor, pentru ca ecoul chefurilor boierești să nu fie auzit de caliciei acestei așezări de țărani care, din tată în fiu, aveau trupurile roase de pelagră. Și totuși satul acesta de care vorbim — Mănciulescu li spune și se găsește în raionul Găești — era cunoscut printr-un record pe care-l bătuse pe atunci: recordul pe țară în ce privește pelagra.

Vremea noastră a dat pașaport pentru veche și pelagrei, și foștilor proprietari de vile. Țăranii din Mănciulescu și-au ridicat spinările și, conduși de comuniști, au declarat război sărăciei. În urmă cu cîtiva ani au înființat o întovărire agricolă. Oamenii care mai bine de jumătate de veac n-au mîncat niciodată în viața lor un codru de pline — așa mărturisesc Dumitru Tănase și Ion Burete — au prins sensurile unei vieți noi. Începușeră să trăiască. Recoltele întovăririi, destul de bune, le-au adus pe masă pline mai bună și mai multă. În ultimii ani însă țăranii întovăriți din Mănciulescu voiau să trăiască și mai bine. Cereau mai mult de la viață. Au aflat că la gospodăriile colective din jur se muncește mai

bine, mai organizat, că munca în gospodăria colectivă e mai spornică și cu foloase mai mari. Adevărul acesta i-a determinat pe tot mai mulți săteni să spună: „Hai să transformăm întovărirea în gospodărie agricolă colectivă!”

PÎNĂ LA TREI DIMINEAȚA

În iarna lui 1960, Marin Barbu, Marin Bobin, Vasile Stancu, Vasile Marin și alți numeroși țărani din Mănciulescu au făcut un drum lung. Au vizitat o seamă de gospodării colective. Au ajuns și la o colectivă ceva mai departe de satul lor, la cea din Căzănești. Citiseră ei în ziar că la gospodăria aceasta lucrurile merg cît se poate de bine. Dar voiau să vadă și cu ochii lor acest adevăr.

— Și ce-ați văzut, nea Marine?

— Păi dac-ar fi să-ți spun tot ce-am văzut, te-aș ține de vorbă pînă mline-dimineată. Gospodăria asta e milionară. Am văzut niște grajduri ce mi-au luat ochii. Am numărat cu mîna mea 200 vaci de lapte. Recoltele lor, ce să mai vorbim? 3.000 kg grlu la hectar!

— Pe la colectivisti ați fost?

— Altfel nici nu se putea! Ne-au ospătat în toată regula. Știi ce case au? Înălță oamenii case pe rupele. Dar toată noaptea n-am dormit.

— De ce?

— Mai întîi am stat la un pa-

har de vin pînă la miezul nopții. P'ormă gazda mi-a spus de-a fir-a-păr cum au muncit ei ca să ajungă la bogăție. Ne-a furat somnul abia pe la trei dimineața.

— Apoi?

— Apoi aproape că n-aș mai fi plecat de la Căzănești.

— De ce?

— Că mi-a plăcut tare mult. Stăpînul casei mi-a zis: „Du-te, Marine, la tine în sat și ajută-i pe consătenii tăi să trăiască așa cum trăim noi. Faceți și voi colectivă! Ascultați-ne pe noi, colectivisti, dacă vreți să fiți fericiți!”

— Și?

— Am făcut cale-ntoarsă la Mănciulescu. Eu și ceilalți consăteni; cu un singur gînd...

— Care?

— Să transformăm întovărirea imediat în colectivă.

— Și?

— Cîte unii se mai îndoiau. Zi-ceau: „Mai vizitați și alte colective!” Da' nici eu nu m-am lăsat. Le-am zis-o: „Eu m-am convins ce-i colectivă. Am fost la Căzănești, la Jugureni, la Rătești și încă la vreo cîteva colective. Dacă vreți, mergeți și voi!” Și s-au dus. La toate colectivele din jur s-au dus. Bine că s-au dus. Că s-au convins. Așa-i țaranul: să vadă adevărul cu ochii lui și să-l pipăie cu mîna... Dar tot sînt nițel supărat, deși acum sînt colectivist.

Cuopntele lui moș Dumitru Tănase:

— Fotografiat-mă, să am și eu o amintire din ziua cînd m-am înscris în colectivă.

— De ce?

— Cum de ce? Fiindcă n-a transformat mai de mult întovărirea în gospodărie. De al minteri, la ora actuală, tot sat are regretul ăsta.

SĂ NE TRĂIASCĂ NEAMURILE

Mulți dintre locuitorii din Mănciulescu au diverse neamuri pe satele din jur: unchi, veri, frați cumnați. Neamurile acestea și-au adus o contribuție deosebit de prețioasă în formarea gospodăriei colective din Mănciulescu.

Ascultați-l pe Constantin Geogescu:

— Am un unchi la colectivă din Rătești. Mă chema des pe l el să-i văd casa cu cinci came și să mă uit la televizor. Ult

Familia lui Dumitru V. Manea, ca toate familiile din satul Mănciulescu, își schimbă destinul. Spre noua gospodărie colectivă sînt în drum acum toate căruțele din sat.

nele cuvinte pe care mi le spunea fiind plecam de la el erau acestea: „Vrei să trăiești ca mine? Fă-te colectivist!” După câteva clipe, Constantin Georgescu îmi pune:

— Dar sînt supărat.
— Și dumneata? Pentru ce motiv?

— Că nu l-am ascultat pe neceea mai de mult.

Alt cetățean care regretă: Oprea Ițan. Ascultați-lși pe dumnealui:

— Eu zic așa: să ne trăiască neamurile! Știi dumneata de cînd nă învață frate-meu, care-i colectivist la Teiu, să calc pe urmele ale? Îi mulțumesc că m-a îndemnat să pășesc pe drumul ăsta nou!

Am o sumedenie de exemple de acest gen. Nu le mai înșir, ntrunct toate demonstrează ace-

lași lucru: traiul nou, tot mai îndestulat, al colectivizatorilor acționează ca un magnet asupra țăranilor muncitori. Trebuie însă să faci cunoștință cu acest magnet. Așa cum au făcut foștii întovărășiți din Mănciulescu.

CA UN SINGUR OM

În ziua cînd s-a inaugurat — foarte de curînd — gospodăria colectivă din satul Mănciulescu a avut o mulțime de oaspeți: colectivizatori din Mavrodon, Rătești Pătuleni și din alte sate. Oamenii aceștia n-au venit cu mîna goală. Au adus daruri diferite, inclusiv cîteva vedre de țuică bătrînă. Evenimentul — transformarea întovărășirii în gospodărie colectivă — se cuvenea a fi sărbătorit în toată legea.

A doua zi după inaugurare, munca pe un singur ogor mare a început cu însuflețire. Tot satul a ieșit pe cîmp ca un singur om. Oamenii voiau să câștige ceea ce pierduseră pînă acum.

Statul e alături de această gospodărie tînără. Îi acordă credite pentru construcții, pentru vite. La ora actuală o seamă de colectivizatori destoinici, tineri, au plecat din nou la gospodăriile colective din jur. Vor să învețe din experiența bogată a vecinilor lor ca să organizeze munca mai temeinic și în tînăra lor gospodărie. Consiliul de conducere, în care țăranii au ales pe oamenii cei mai pricepuți, se arată plin de inițiativă. Din primele zile au fost luate o seamă de măsuri: începerea unor construcții, fixa-

rea unui loc pentru grădina de zarzavat în lunca Argeșului, înființarea unei stupării etc. Un început modest — vor spune unii. Da, dar cu perspective frumoase.

La Mănciulescu am stat de vorbă cu cel mai bătrîn om din sat. A ajuns la vîrsta patriarhilor (85 de ani) și îl cheamă Dumitru Tănase. Știe o mie de istorii și are un extraordinar dar de povestitor.

— Acum și eu sînt tînăr. Este?
— Este.

— Cu colectiva asta ce-o făcurăm, răsări și peste satul nostru o stea nemuritoare.

Frumos ai zis, moșule, gură de aur!

George CIUDAN
Fotografii de Tr. PROSAN

O călătorie în

Republica GUINEEA

- PRĂPASTIA CARE SEPARA GUINEEA „FRANCEZĂ“ DE GUINEEA... GUINEEANĂ
- UN MILIARD DE TONE DE BAUXITĂ ȘI CONSORTIILE INTERNAȚIONALE
- TRECUTUL COLONIAL, O FILĂ DEFINITIV ÎNTOARSĂ

Desigur, în scurtul răstimp care a trecut de la cucerirea independenței (2 octombrie 1958) colostrastele, dureroasă moștenire a exploatareii coloniale, nu au putut dispărea.

GUINEEANUL LA EL ACASĂ

Am intrat în multe colibe țărănești. De obicei ele sînt rotunde, fără geamuri și fără hornuri, acoperișuri din paie sau din frunze de palmier. Cîteodată, atunci cînd — ore și uneori zile în șir — se dezlănțuie furtunile tropicale iar rafalele de vînt alternează cu aversele, acoperișuri stingheri zboară, parcă insufleteite, prin aer...

De data aceasta, deși ne aflăm în anotimpul ploios, „spiritele locului se arată binevoitoare, permițîndu-ne să privim netulburăți în jur.

În colibă, oamenii stau cîrșii pe pămîntul gol. Vatra o instalează de regulă pe o bucată de tablă chiar în interiorul colibe, astfel încît fumul se strecoară afară direct prin acoperiș. Aerul curat, care pătrunde printr-o sîrgură ușă, nu reușește niciodată să izgonească complet acest fum înecăcios și persistent.

Prima impresie care-l izbește pe călător la Conakry, capitala Republicii Guineea, este aceea a unei feerii de lumină: aci, pe malul Atlanticului, la 9° latitudine nordică, strălucirea soarelui ecuatorial pare amplificată de verdele intens al vegetației.

Copacul de mango se învecinează cu cocotierul parcă tras prin inel, cu baobabul gigant și, pe țarm, cu arbori ciudați, cu rădăcini aeriene, care stau de strajă depărtărilor. În chip oarecum neașteptat, coloritul viu al vegetației luxuriante se reproduce în îmbrăcămintea cu falduri largi a femeilor. După obiceiul guineean, ele își poartă copiii legați de spate, astfel încît mama își păstrează miinile libere, iar pruncul, cel puțin judecînd după expresia feței, este încîntat de acest mijloc pe locomotie.

Șoseaua șerpuiind de-a lungul oceanului ne conduce spre centrul orașului. Doar cu cîțiva ani în urmă, pe străzi se întîlneau puțini trecători; singur portul cunoștea o oarecare animație. De îndată ce de pe cargoboturi și de pe vasele de pasageri debarcau europeni, ei se vedeau într-o clipită înconjurați, asediați de negustorași ambulănți, de vîcsuitori de ghete, de copii zdrențăroși care psalmodiau același cuvînt: „Cadeau! Cadeau!”

După război, francezii au construit la Conakry un aeroport și cîteva blocuri impunătoare în care filialele unor mari companii franceze și americane și-au stabilit birourile. S-au deschis și cîteva magazine, care ofereau celui căruiia îi dădea mîna să le calce pragul un vast sortiment de mărfuri. Păstrînd proporțiile, și cu un mic efort de imaginație, te-ai fi putut crede la Paris, cel

puțin atît timp cît nu părăseai magazinul și nu pășeai din nou pe trotuar, amestecîndu-te în mulțimea cu durerile și bucuriile ei.

Centrul — cu fastuosul palat care servea drept reședință guvernatorului francez, cu magazine elegante și vile înecate în verdeață cu ultramodernul *Hôtel de France*, ale cărui terase umbrite de palmieri priveau spre ocean, spre bărcile pescarilor — simboliza pînă nu demult Guineea „franceză”, huzurul funcționarilor coloniali și al agenților monopolurilor.

Cînd vizitezi însă periferiile și suburbiile capitalei, care se întind pe o rază de mai mulți kilometri, ai în față cealaltă Guinee, a poporului. Casele sărăcicioase se transformă pe nesimțite în bordeie și apoi în colibe țuguiate, întru totul asemănătoare acelor din satele de pescari de-a lungul coastei.

Mobilierul este redus la cea mai simplă expresie: un cufăr sau două, unde se păstrează „averea” familiei: îmbrăcămintea și câteva modeste obiecte de toaletă. Oamenii dorm pe rogojini, rareori pe paturi.

Ne întreținem cu șeful satului, un fel de staroste care cumulează și funcțiuni religioase. Afirmatia lui că are 12 neveste nu pare de fel exagerată în această țară, în care islamismul consfințește poligamia. Este un fapt obișnuit aci ca în restaurante, de pildă, bărbatul să intre întovărașit de două-trei femei, soțiile sale.

Șoferul automobilului cu care ne-am deplasat în satul de pescari — un tânăr de 20-22 de ani — nu are decât două neveste. Se pare însă că nu este încântat de această situație. Receptiv la ideile noi și, în afară de aceasta, cu gândul și la considerente practice, probabil că și-a spus când și-a luat a doua soție: „Adio, liniște a casei!” El întrevede certuri strașnice între cele două femei, gelozii ascunse, greutatea materiale. De ce totuși a făcut acest pas? L-au obligat părinții, obiceiurile...

...Printre palmieri se zăresc valurile surprinzător de calme ale oceanului. Oamenii se întorc în sat oboseți de la muncă; umbrele înșirării învăluie brusc, ca la tropice, siluetele copacilor.

Cîteva kilometri despart *Hôtel de France* și magazinele franceze de pe strada principală — cu instalațiile lor de aer condiționat și cu luxul lor orbitor — de satul de pescari în care ne aflăm. Cei cîteva kilometri măsoară însă prăpastia care despărțea, doar cu cîteva ani în urmă, poporul guineean de stăpînii colonialiști.

Să reluăm itinerarul pe care l-am parcurs, făcînd de data a-

ceasta incursiunile de rigoare în istoria apropiată a acestei frămîntate țări.

GUINEEA FRANCEZĂ — SOCIETATE ANONIMĂ

Hôtel de France, construit în anii de după război, reprezenta insula cosmopolită a capitalei. Aci se întâlneau reprezentanți ai monopolurilor franceze, vest-germane și americane, ofițeri și administratori coloniali, mari planșatori francezi și comercianți libanezi (care de decenii dețin poziții importante în economia guineeană), corespondenți ai hebdomadurilor pariziene în căutare de „culoare locală” și de romantism exotic la Francis de Croisset. Aci, la un pahar de whisky, se puneau la cale tranzacții de milioane, se vindeau și se cumpărau pachete de acțiuni ale societăților miniere, se schițau planuri de căpătuire rapidă.

Fiindcă Guineea însemna o uriașă, o excelentă afacere. Era vorba desigur de munți de banane, nuci de cocos, cafea de cea mai bună calitate. Toată gama de produse tropicale pe care acest pămînt roditor le furnizează din abundență desfătau ochii și îngroșau buzunarele marilor plantatori și comercianți și îndeosebi ale acționarilor trusturilor coloniale „Compagnie Française de l'Afrique Occidentale” și „Société Commerciale de l'Ouest Africain”. Numai aceste două trusturi au realizat în 1954 un beneficiu de un miliard de franci francezi! Aceasta, într-o țară în care rația alimentară zilnică a populației, după înșeși datele oficiale, era de trei ori mai scăzută decît cea normală și unde 90% din copiii de vîrstă școlară nu călcau pragul școlii.

Comerțul colonial s-a dovedit, așadar, foarte profitabil — pen-

tru unii. Dar mai existau și alte căi de căpătuială rapidă.

În Guineea aurul se găsește pe stradă. La figurat și, într-o anumită măsură, la propriu. Drumurile și șoselele țării sînt acoperite de praful roșiatic de laterit, o pulbere fină, pătrunzătoare, care se lipește de haine, se îndeasă în nări, îți pudrează părul. Lateritul, care își trage numele de la latinescul „later” (cărămidă), nu este altceva decît un concentrat natural de minereuri de fier și de aluminiu.

Fierul și aluminiul, iată ce atrăgeau în primul rînd monopolurile în Guineea. Zăcămintele de minereu de fier din peninsula Calum, lângă Conakry, sînt apreciate la minimum trei sute de milioane tone; după unele calcule, ele se ridică la două miliarde de tone! În ceea ce privește bauxita, fără de care nu se poate concepe o industrie modernă, Guineea, cu

un miliard de tone zăcămintele cunoscute, ocupă unul dintre primele locuri pe glob.

Organizarea extracției de bauxită și prelucrarea ei primară la fața locului, dată fiind bogăția depozitelor, s-au dovedit însă peste puterile francezilor, așa că s-a creat compania internațională „Fria”, la care pe lângă capitalurile franceze (reprezentate prin trustul Pêchiney) mai participau, în dulce frăție, capitaluri americane, canadiene, elvețiene și vest-germane. Apoi compania a construit o mare uzină pentru producerea de alumina (oxid de aluminiu), care se transporta peste hotare, la uzinele de aluminiu.

PE UNDE HOINĂREAU LEOPARZII...

Am vizitat această gigantică uzină, situată într-o regiune muntoasă pitorească. Pe aci, doar cu

Legîndu-și copilul de spate, după obiceiul guineean, și plecînd cu el la plimbare sau la lucru, mama este sigură că nu va avea surprize la întoarcerea acasă...

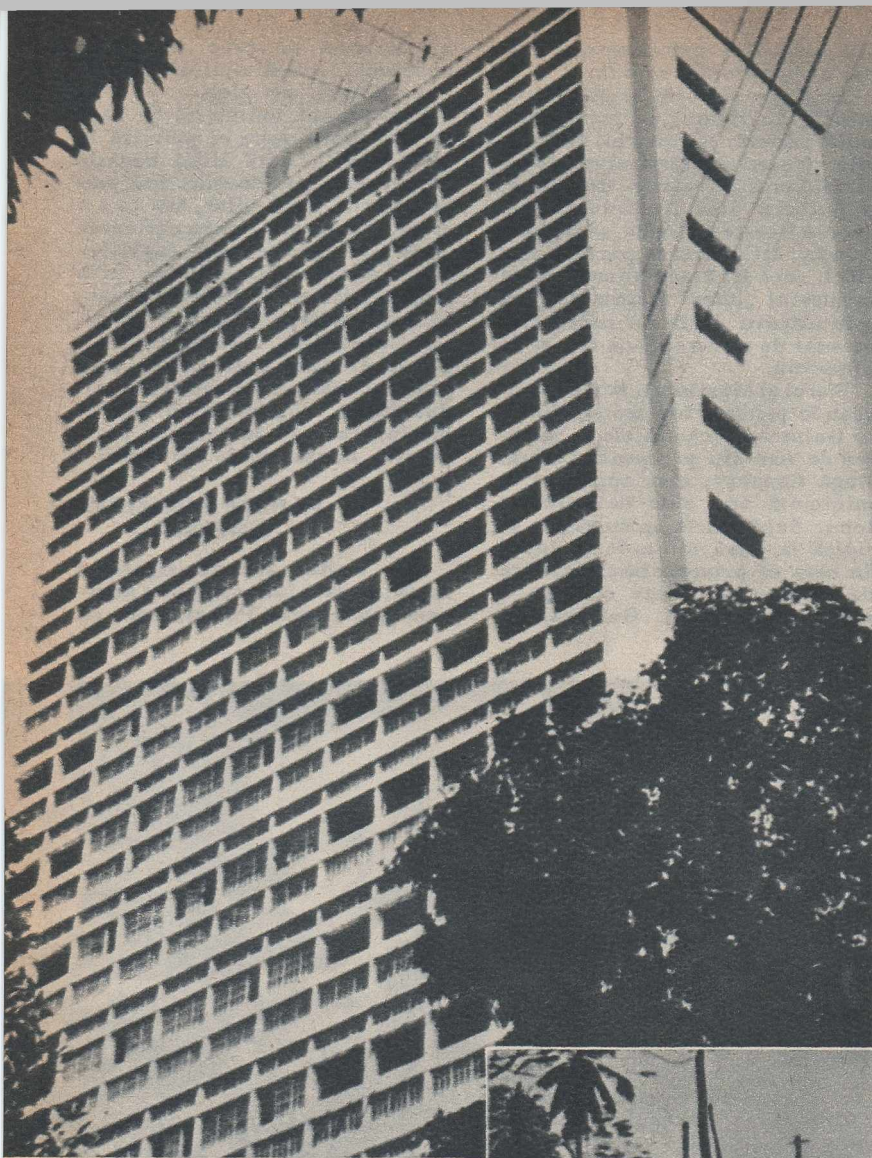
Conakry, capitala Republicii Guineea, un oraș al contrastelor.

cîteva luni în urmă, hoinăreau leoparzii — ne spune însoțitorul. În locurile unde se adăpau fiarele de pradă s-a ridicat o uzină ultramodernă, cu o capacitate de producție anuală de 480.000 tone de oxid de aluminiu. Este una din cele mai mari uzine de alumina din lume. Alături de corpul central s-au construit blocuri dotate cu tot confortul, o piscină, un mic restaurant pentru personalul francez, ingineri și tehnicieni. Totul strălucește în bătaia soarelui.

Este izbitor contrastul cu împrejurimile pustii, dezolante, și îndeosebi cu orașul Kindia, de la care venim, cu căsuțele sale dărăpănate, cu străzile desfundate, cu populația sa muncitoare pe care deceniile de dominație colonială au condamnat-o la o viață de mizerie.

Consortiul internațional „Fria” punea la cale afaceri grase. El intenționa să construiască și o hidrocentrală, a cărei energie să fie utilizată pentru producerea aluminiului la fața locului, mîna de lucru ieftină a localnicilor promițînd mari beneficii.

Cucerirea independenței și

Într-un trecut nu prea îndepărtat blocurile moderne din Conakry, ca acela din fotografia noastră, erau rezervate „stăpînilor”, reprezentanților frusturilor străine și funcționarilor coloniali. Guineenii trăiau în cocioabe (dreapta).

Un sat lângă Cancan.

orientarea guvernului guineean către exploatarea bogățiilor țării în interesul național au schimbat însă datele problemei. Uzina de aluminiu nu va mai fi construită de consorțiu. Guvernul studiază posibilitățile creării, în viitor, a unei industrii naționale a aluminiului, considerate ca element integrant într-un vast plan de dezvoltare economică.

★

Independența a deschis popoului largi perspective de dezvoltare în toate domeniile.

Un vechi proverb african spune: „Lumea se sprijină pe trei stâlpi: „Ieri”, „Azi”, „Mîine”. Lupta de ieri, încununată de succes, împotriva colonialiștilor francezi a făcut posibil acest „azi” al Guineei independente, în care munca constructivă a maselor pune temelia unui viitor luminos.

...Părăsim uzina „Fria”, care se pierde încetul cu încetul la orizont. Contururile ei gigantice par desenate în tuș pe fondul golaș al dealurilor.

Doar cu puțini ani în urmă, administrația colonială franceză în slujba monopolurilor mai ocrotea încă pe aceste meleaguri, cu forța baionetelor, beneficiile de miliarde ale „Companiei franceze a Africii occidentale” și ale suratelor lor întru exploatare.

Și aceasta pînă în ziua cînd colonizatorii au fost izgoniți și Guineea Franceză a devenit, simplu, Guineea... guineeană.

„Ieri” nu mai poate reveni. Trecutul colonial este o filă definitiv întoarsă; poporul guineean își construiește în condiții de libertate și independență viața sa de azi, privește încrezător spre viitor.

L. NIȚESCU

În numărul următor vom publica un al doilea reportaj despre călătoria în Guineea.

UN MOD DE VIAȚĂ ȘI LABA TALENTATĂ

Ușio Sindhara e pictor și vrea să ridice arta abstracționistă japoneză la mari înălțimi. Pentru aceasta el „creează” într-un mod deosebit: își înmoaie capul în vopsea și și-l izbește de pînză. Dar nu acasă, între patru... pereți (cine știe ce-ar mai ieși!), ci pe un stadion în fața unui public amator de senzații — și capete — tari! Ca să poată „crea”, mărturisește el, face antrenamente de fotbal și box...

Cesare (atîta doar — CESARE) e sculptor. E francez și vrea să ridice arta abstracționistă franceză la mari înălțimi. El are alte metode de „creație” decît colegul său japonez — ia automobile vechi, le strivește cu niște prese uriașe și ce iese se numește artă...

Un alt sculptor francez și-a deschis o expoziție umplînd diferite globuri de sticlă cu... gunoaie, aparate

de ras electrice, deșteptătoare stricate și altele...

Iar Yves Klein, alt pictor, a „revoluționat” nu numai „arta”, dar și modalitatea de folosire a modelelor: stropește modelele cu diferite culori și le pune apoi să se tăvălească pe pînză... Ce iese se numește „pictură”.

Exemple ar mai fi multe. Toate tot atît de grăitoare: un mod de viață putred și viciat nu poate genera decît o artă putredă și viciată.

Recent, la galeria de artă Bianchini din New York — una dintre cele mai mari galerii americane — a avut loc vernisajul unei expoziții și lansarea unui nou mare pictor abstracționist. Artistul, bolnav de pneumonie, n-a putut fi prezent la propria-i consacrare. Specialiștii în schimb, ridicîndu-l în slăvi, i-au compensat absența și, după ce i-au întors operele și pe față

și pe dos, au căzut de acord că stilul lui abstract indică o vădită „tendință spre forme circulare”, păstrînd însă „forța imaginației și nuanțele de culori dramatice care au caracterizat perioada anterioară” a așa-zisei creații a pictorului. S-au făcut și considerațiuni de ordin „tehnic”: artistul nu-și întitulează operele în nici un fel, pentru a nu-i răpi vizitatorului dreptul la „propria considerații”, pictează în culori tempera, „neotrăvitoare”, într-un „stil liber, fluid”. Intrînd în viața lui particulară, i-au descoperit și o pasiune suplimentară — tricicleta. Artistul locuiește în Grădina zoologică din Cincinnati și e... cimpanzeu! Se numește Chimp Beauty.

Faptul în sine ne scutește de comentarii: o societate care a devenit, de fapt, preistorică, se slujește în artă de „laba talentată” a unui cimpanzeu. Interesant — în plus — e altceva, și anume că în Occident s-au găsit „esteți” care să elaboreze o „teorie comparată” a artei abstracționistilor bi-

pezi și patrupezi. Astfel profesorul W. Jenson, de la una din universitățile nord-americane, scrie că atît abstracționiștii bipezi cît și cei patrupezi „sînt extrem de necomunicativi, absolut lipsiți de spirit de autoanaliză, sînt egoiști... le place să folosească efectele întîmplătoare...”

Și — aici e aici! — el mărturisește, fără să-și dea seama de marele adevăr pe care-l rostește, că „lucrările abstracționiștilor patrupezi nu se deosebesc cu nimic de capodoperele confrăților lor bipezi”.

Într-adevăr, așa e!

B. N.

Nu-i Chimp Beauty, ci un confrate londonez la ale „picturii”.

POVESTEA UNUI IMPRIMEU

„Calitatea produselor depinde de activitatea pe care o desfășoară fiecare muncitor, inginer, tehnician la locul lui de muncă. Orice eroare de calcul a proiectantului, o greșală a tehnologului, o neglijență a maestrului sau a muncitorului, lipsa de exigență a controlului tehnic sau lipsa de conștiințozitate a celui care transportă produsele sau asigură depozitarea lor sînt cauze care dau naștere la mărfuri necorespunzătoare“.

Din Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării partidului.

Îți place rochia asta? Cu cîtă măiestrie au fost combinate în imprimeu elementele geometrice cu silueta florilor! Cu cîtă pricepere au fost folosite în imprimeu culorile! Îți place pentru că e făcută pe gustul tău.

Anul trecut, industria a dat peste prevederile planului 10,8 milioane de metri pătrați de țesături și confecții din țesături în valoare de 337 milioane de lei. Astfel cerințele pentru frumos ale consumatorului au devenit — și devin — din ce în ce mai mari. E un lucru firesc: cu cît și se pune la dispoziție mai mult și

mai frumos, cu atît exigențele tale devin mai mari. Industria ține seama de acest lucru. Pentru a înțelege mai bine cum, să facem o scurtă vizită la fabrica „Mătasea populară” și la Fabrica de confecții și tricotaaje-București.

Așadar, să începem cu

ÎNCEPUTUL

Și Ruth Prate, și Rodica Teodorescu, și Lucia Braun, și Lidia Han, și Zenovia Șerban creează desene la „Mătasea populară”, sub conducerea Elenei Filip, șefa secției

de creație. Dacă vizitezi secția, pe Rodica Teodorescu, de pildă, ai s-o găsești schițînd mereu pe hîrtia de desen, făcînd să apară aici o floare, colo un cerc, aici un carou, colo o linie — pur și simplu o linie dreaptă. Rodica gîndește, caută. Și fantezia prinde aripi și... ideea bate la ușă. Da, pe-aici pe undeva se conturează ideea viitoarei rochii de după-amiază.

— De ce rochii?

— Pentru că noi, cînd gîndim desenul imprimeului — spune Rodica — vedem în perspectivă cum va arăta rochia gata.

Așadar, munca de creație a unui desen e cît se poate de complexă. Mai tîrziu trebuie să știi pentru ce

Astrid Buhlea și Felicia Tătaru au grijă ca desenul clișat să fie identic cu cel de pe hîrtie. Apoi îl descompun.

Rodica Teodorescu caută, creează...

creezi și pentru cine, care va fi articolul pe care-l vei decora (mătase naturală, vegetală, poliamidică etc.), care va fi contextura articolului, care va fi croiala rochiei, care sînt cele mai solicitate culori ale anului. O dată stabilite aceste condiții, te apuci să schițezi o dată, de două ori, de cincisprezece ori, pînă găsești elementele decorative și culorile. Abia acum le legi într-un spațiu oarecare, în așa fel ca ele să se armonizeze cît mai bine pe fond. Abia acum unul din cele 180 de noi desene, în 24 de poziții coloristice (prevăzute în planul de măsuri tehnico-organizatorice privitoare la lupta pentru calitate), începe să prindă viață.

Și acum,

PRIMUL EXAMEN

— Nu vezi? Bate în albastru! Si ceasurile a... mai!

creatorii lor. O cît de mică denaturare duce, pur și simplu, la rebutarea imprimeului.

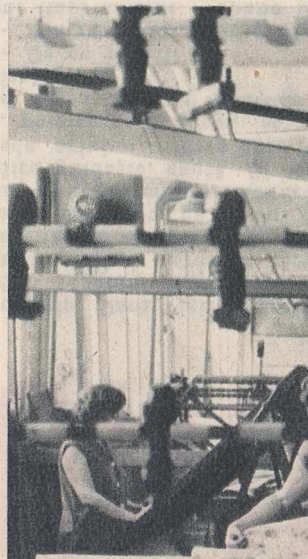
— Și apoi?

— Apoi se execută șabloanele, se retușează din punct de vedere tehnic, se multiplică; șabloanele se lăcuiesc, iar desenul, pentru foarte puțin timp, transformat în site,

INTRĂ DIN NOU ÎN CREAȚIE

— Tocmai acum, tovarășă Filip, cînd e gata-gata să se metamorfozeze din desen în metraj?

— Da — a început să explice Elena Filip. Cînd partidul a pus problema calității, fabrica noastră și-a propus o serie de măsuri tehnico-organizatorice — 43 la număr. Una dintre ele repartiza secției de creație o masă de imprimat mostre și prevedea întregirea colectivului de creație cu un maestru, două imprimare

Comisia internă de avizare, prezidată de Ion Crăciun, inginer-șef, în plină activitate.

raclul, atunci culorile ies murdare, iar imprimeul... nu mai iese. Mai mult chiar. Dacă Marin Pătrășcoiu nu are grijă de calitatea aburului, de respectarea duratei de vaporizare pînă la secundă, atunci culorile imprimeului nu se fixează! Dacă meșterul Dumitru Cruceanu și ceilalți de la spălătorie nu și-ar transforma meseria în artă, tonul, nuanța culorilor, ceea ce dă viață imprimeului, s-ar... spăla! După cum, dacă Zaharia Constantin de la apretură n-ar ști să finiseze, să calce artistic, imprimeul ar ieși pe poarta fabricii tocmai așa cum trebuie ca... să nu placă! Și ca să poată ieși pe poarta fabricii... plăcut, artă face și Tereza Fodoi de la controlul calității. Artă plus exigență. O exigență în raport cu gustul publicului consumator.

Deci, ținînd seama de marea atenție și conștiinciozitate subordonate efectiv calității, putem spune că un lucru apropiat de artă se face nu numai în secția de imprimat, ci și la vaporizare, la spălătorie, la apretură, la controlul de calitate — pe tot firul tehnologic.

Și acum,

DESENUL SE TRANSFORMĂ... ÎN DISSEN

Lucrul îl putem constata la secția de creație-rochii a Fabricii de confecții și tricotate-București. Desenul nostru de la început a ajuns în această secție sub formă de metraj. Un eșantion este luat în primire de Aurora Varlaam (sau de Lote Bobușanu, sau de Dora Cojocar) — creatoare de modele. Ca și creatoarele de la „Mătasea populară”, ele schițează și schițează pînă ce, încetul cu încetul, rochia începe să se contureze. Din materialul acesta, de pildă, se poate face o rochie cu fusta dreaptă, dar lejeră în direcția șoldului prin pense libere în talie.

— Și la noi, la fel ca la „Mătasea populară” sau în alte părți, desenul este supus unei discuții organizate. După ce-i aprobat se trece la executarea modelului, iar acesta este supus, la rîndul lui, unor comisii din fabrică și din afara fabricii. Apoi își continuă drumul în producție, în magazine — ocazional, la... al III-lea Pavilion de mostre, stîrnind aprecieri unanime și, în fine... la dv. acasă.

B. NICOLEANU

cumpere nimic. Ne aflăm într-o ședință, tot la „Mătasea populară”, unde consiliul artistic al fabricii, numit „comisia internă de avizare”, discută (de două sau de patru ori pe lună) desenele nou create. Din comisia internă de avizare fac parte: ingineri, tehnicieni, creatori, desenatorii de la clișee, șeful serviciului tehnic, inginerul șef, muncitori și funcționari. O dată aprobat (cel respins nu mai intră în discuția noastră), desenul trebuie să treacă un alt examen: „comisia mixtă de avizare”, formată din reprezentanți ai industriei, comerțului, Uniunii artiștilor plastici, UCECOM-ului. Aici judecata e mai amplă; ea se face în raport cu colecția de desene produse pe plan republican, cu solicitările venite din întreaga țară. O dată aprobat, desenul se fotografiază. Numai că

DESENULUI NU I SE CERE SĂ ZIMBEASCĂ

Toaleta — în acest sens — i se face la secția film. Aici desenul e luat în primire de Olga Marinescu. Apoi intră pe mîna altor desenatoare: Astrid Buhlea și Felicia Tătaru sau a colegelor lor.

— Îl redeseñați?

— Nu. Îl... descompunem. În secția noastră, desenul este interpretat și fiecare culoare este „detășată” pe un alt clișeu. Noi trebuie să reproducem fiecare mișcare de pensulă, fiecare linie și liniuță, fiecare punct, așa cum le-au conceput

dorescu sau colegile lor au posibilitatea să-l vadă „pe viu”, transformat din desen în imprimeu. Aici, ele scot în relief valoarea artistică a creației de pe hîrtie, se inspiră încă o dată, caută și găsesc cele mai fericite soluții și cea mai corespunzătoare formă artistică de prezentare. Și, în fine, desenul intră

CU ADEVĂRAT ÎN PRODUCȚIE

Adică în secția de imprimat. Dacă vreți, se poate spune că această secție e un atelier mecanic de pictură. Iar despre șefa secției de imprimat de la „Mătasea populară”, Ana Weisenberg, putem spune că e un pictor care folosește în loc de pensulă, cunoștințele tehnice. De altfel, în această secție toți muncitorii — fie că e vorba de meșterul Mircea Dumitru sau de Maria Ștefan, de Estera David sau de Florica Băzălău — sînt în felul lor pictori, artiști. De modul în care întind ei materialul pe masa de imprimat, de modul în care repartizează culoarea, care trebuie să fie „purată” egal, de modul în care respectă culoarea depinde reușita imprimeului. Muncitorul folosește în loc de pensula pictorului raclul — un băț care întinde culoarea. Dar cîtă măiestrie îți trebuie să plimbi acest instrument pe masa de imprimat! Pentru obținerea tonurilor, fiecare culoare vine trasă de mai multe ori, potrivit cu însemnările fișei tehnologice. Dacă după fiecare tragere nu speli „artistic”

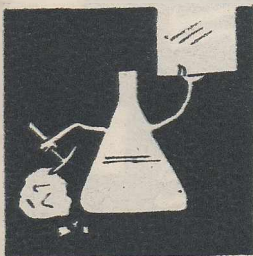
Aurora Varlaam schițează și schițează, pînă ce rochia începe să se contureze.

Ana Weisenberg (e doua din stînga), pictorul fără pensulă...

...Apoi în magazine și, în fine, la dumneavoastră acasă.

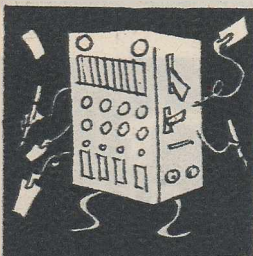
VATĂ DIN... PIATRĂ

În orașul Alma Ata a fost dată în exploatare o fabrică de vată minerală obținută din piatră. Procesul de fabricare este relativ simplu. Piatra fărâmițată este topită într-un cubilou. Vaporii de apă transformă în picături minuscule jetul de material topit, iar picăturile se transformă în fire extrem de subțiri, care sînt răcite și ajung

într-un stelaj special. În felul acesta se obține un material fibros de culoare cenușie, foarte asemănător cu vata. El este folosit de constructori pentru izolații fonice și termice la construcția de locuințe și pentru izolarea conductelor de aburi de la centralele electrice.

TREBURILE UNUI CREIER ELECTRONIC

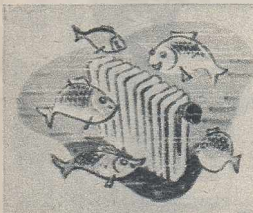

Pentru îmbunătățirea, raționalizarea și accelerarea unor operații administrative, economice, financiare și tehnice ale sistemului energetic al Austriei se folosește un calculator electronic care execută următoarele operațiuni: decontează energia electrică consumată de abonați, calculează salariile, contabilizează materialele, ține

evidența costului lucrărilor de investiție și de întreținere, întocmește statistici, socotește pierderile.

Calculatorul electronic este folosit și pentru rezolvarea a numeroase probleme tehnice.

BĂI CALDE PENTRU PEȘTI

În R.S.S. Lituaniană, pe malul esticelor, se construiesc căsuțe mici în care vor locui peștii în timpul iernii. Bazinul încălzit din aceste clădiri vor adăposti caracii și crapii tineri, ajutîndu-i să treacă cu bine anotimpul friguros.

Datorită acestei metode, se vor obține în viitorul apropiat 14.000 chintale de pește anual, de 7 ori mai mult ca în prezent.

O COPIE A TURNULUI EIFFEL

...este turnul de televiziune din Tokio. Avînd o înălțime de 333 de metri, el este cu 33 de metri mai înalt decît originalul parizian. Totuși, la construcția lui au fost folosite „numai” 3.600 de tone de oțel și 1,2 milioane nituri, în timp ce la construcția turnului Eiffel s-au utilizat 7.300 de tone oțel și 2,5 milioane nituri.

ULTRASUNETUL

UN CONTROLOR ATENT

de Ing. Mircea GRUMĂZESCU
secretar științific al Comisiei de acustică
a Academiei R.P. Romîne

„Aparatele în funcțiune. Frecvența 20 de kiloherți, impulsuri repetate la intervale de 60 milisecunde”...

O scurtă înștiințare, o manevră a cîtorva manete, o apăsare pe un buton, și dispozitivele de măsurare încep să funcționeze. Cercetătorii urmăresc cu atenție încordată indicațiile aparatelor. Pe baza lor vor putea deduce calitățile acustice ale sălii de spectacol examinate în laborator. O sală adusă într-un laborator?! Da, numai că de fapt controlul acusticii sălii se face pe un model redus al acesteia, pe o machetă, iar în loc de sunete se folosesc ultrasunete. Pentru a se păstra același raport între dimensiunile sălii, pe de o parte, și lungimile undelor acustice, pe de altă parte, acestea din urmă trebuie reduse tot de același număr de ori cu care au fost micșorate dimensiunile, ceea ce este tot una cu a spune că frecvența trebuie să fie mărită de același număr de ori. În felul acesta se trece de la sunetele pe care le aude spectatorul într-o sală, la ultrasunetele captate în machetă de receptorul ultrasonor.

Dacă controlul acusticii unei săli ar fi efectuat numai prin calcul sau numai cu ajutorul schițelor, rezultatele n-ar fi din cele mai bune. Folosind însă această nouă metodă, acusticienii au în prezent posibilitatea să cerceteze din punct de vedere acustic, în labora-

tor, orice sală de spectacol, în scopul îmbunătățirii calităților acustice, chiar înainte ca ea să fie construită. Ultrasunetele, scoțînd în evidență defectele sălii, acestea din urmă sînt corectate din timp, iar sala poate avea de la început calitatea dorită.

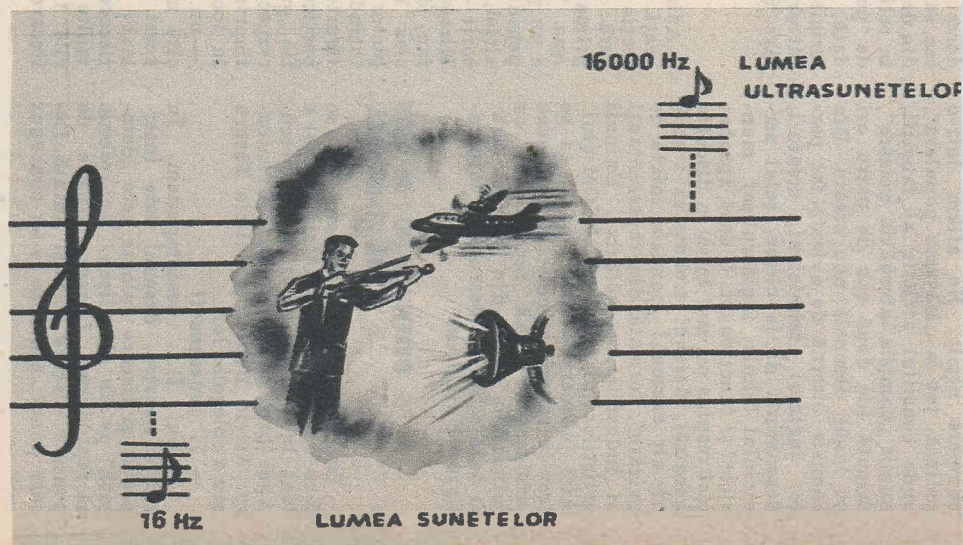
Iată o primă utilizare a ultrasunetelor.

Dar ce sînt acestea? Pentru a răspunde la întrebare, să ne închipuim mai întii o coardă de vioară pe care trecem ușor cu arcușul. Vibrațiile corzii sînt transmise aerului înconjurător, producînd comprimări și dilatări succesive, care se propagă în toate direcțiile. Ajungînd la timpanul urechii, acestea îl pun în vibrație și ca urmare auzim un sunet. Cu cît coarda vibrează mai repede, adică efectuează mai multe vibrații într-o secundă, cu atît sunetul perceput are o frecvență mai mare și ne apare mai înalt, mai ascuțit.

O LUME ALĂ CĂREI GRANIȚE SE DEPĂRTEAZĂ CONTINUU

Dacă am avea la îndemînă un dispozitiv cu ajutorul căruia să producem sunete din ce în ce mai înalte, la un moment dat urechea noastră ar înceta să le mai perceapă. Am trece din domeniul vibrațiilor acustice care se aud, al sunetelor, în lumea vibrațiilor acustice care nu se mai aud — a ultrasunetelor.

Granița dintre cele două lumi corespunde, pentru un

om cu auzul normal, sunetu-
lui a cărui frecvență este de
16.000 herți. Amintim că
în herț (Hz) = o vibrație pe
secundă. Până unde se in-
tinde lumea ultrasunetelor?
Este greu de precizat. De-
oarece necesitățile cercetă-
rilor și aplicațiilor practice
împun producerea de ultra-
sunete având frecvențe din
ce în ce mai mari, hotarul
acestei lumi se depărtează
continuu.

Cu toate că ultrasunetele
sînt de aceeași natură ca
sunetele, totuși ele posedă
unele proprietăți caracteris-
tice și tocmai acestea con-
tribuie la utilizarea lor atît
de largă în diverse domenii.
Controlul acusticii unei săli
cu ajutorul ultrasunetelor
reprezintă doar o aplicație;
numărul lor este însă foarte
mare și crește mereu.

ULTRASUNETUL DESCOPERĂ DEFECTELE

În anul 1928 savantul
sovietic S.I. Sokolov a folo-
sit pentru prima dată în
lume ultrasunetul pentru a
controla o piesă metalică,
cu scopul de a descoperi
eventualele fisuri sau goluri
de aer care ar exista în in-
teriorul ei. Procedeu este
simplu. Cu un emițător așe-
zat pe o față a piesei se emi-
te un fascicul ultrasonor,
care traversează piesa. Dacă
nu întilnește nici un gol de
aer, ultrasunetul ajunge la
un receptor așezat pe piesă
în partea opusă emițătoru-
lui. Rotirea unui ac pe un
cadran arată că ultrasune-
tul a străbătut piesa, care
nu are nici un defect.

Dacă însă ultrasunetul,
în propagarea sa prin piesă,
întilnește în cale un gol de
aer, el nu-și mai continuă
drumul; ca urmare, acul
indicator nu se mai rotește.
Piesa este defectă.

Aparatul semnaleză de-
fectul din interiorul piesei,
însă nu indică și locul unde
acesta se află. Pentru a obți-
ne date și asupra poziției de-
fectului semnalat, Sokolov
a imaginat un alt procedeu.
De astă dată se trimite în
piesă un impuls ultrasonor
care, atunci cînd întilnește
în cale un defect, se întoar-
ce la locul de plecare. Avînd
posibilitatea de a produce
pe ecranul unui osciloscop
catodic — asemănător tubu-
lui catodic de la televizor —
— imaginea impulsului
emis și a celui reflectat în
urma întilnirii defectului
din piesă, un operator își
poate da seama imediat de
calitatea piesei verificate.
Și, ceva mai mult, după
distanța care separă pe
ecranul osciloscopului cele
două imagini — care apar
ca dinții unui ferăstrău —
operatorul poate stabili cu
precizie locul unde se gă-
sește defectul.

Dar Sokolov nu s-a oprit
aici. El a dat răspuns și la
întrebarea: cum arată de-
fectul? Pentru aceasta a con-
struit un microscop ultra-
sonor, cu ajutorul căruia se
pot vedea imaginile defec-
telor în corpurile metalice.

CERCETĂRI ROMÎNEȘTI RECENTE

Defectosopia ultrasonoră
își găsește o largă aplicație

în industrie. Și în țara
noastră ea e folosită de
multe întreprinderi meta-
lurgice. Se efectuează în
paralel și studii pentru ex-
tinderea domeniului de apli-
care, printre cercetările ef-
fectuate putînd fi amintite
cele ale Bazei de cercetări
de la Timișoara a Aca-
demiei R.P. Romîne. În pre-
zent ultrasunetele sînt folo-
site la controlul pieselor
metalice turnate și al pie-
selor laminate, la exami-
narea calității cusăturilor
obținute prin sudură etc.

Un aparat cu ultrasunete
care controlează calitatea
sudurii țevilor de oțel,
construit de curînd în

lui; ele se înregistrează fie
pe o bandă de hîrtie, fie pe
un film.

Așa după cum este necesar
a fi controlate piesele
metalice, tot astfel este
nevoia a fi cercetate și une-
le elemente de construcție
turnate din beton (grinzi,
stîlpi, traverse etc.), de-
terminîndu-li-se rezistența.
Ca în multe alte dome-
nii, și aici ultrasunetele
ne permit să executăm un
control riguros. Metoda con-
stă în măsurarea vitezei
ultrasunetului care parcurge
elementul de beton ce se
probează, știind că această
viteză depinde de rezisten-
ța betonului.

portarea unei construcții din
beton. După descoperirea
unor puncte slabe la con-
strucțiile examinate cu ul-
trasunete, pot fi luate mă-
suri de consolidare a ace-
stora, ceea ce reprezintă un
alt mare avantaj al metodei
ultrasonice de control a
betoanelor față de cele folo-
site pînă în prezent.

Cercetări pentru punerea
la punct a acestei metode au
fost efectuate și în țara
noastră, la Institutul de cer-
cetări în construcții și eco-
nomia construcțiilor; nu-
meroase clădiri, poduri,
viaducte au fost controlate
cu aparatul pus la punct

suficiente și trebuie găsite
altele noi, adaptabile si-
tuației. Astfel s-a ajuns la
termometrul ultrasonor.

Cum este cu puțință ca
ultrasunetul să ne dea in-
dicații asupra temperatu-
rii unui gaz? Dacă ne amin-
tim că viteza ultrasunetu-
lui ce trece printr-un gaz
depinde de natura gazului
și de temperatura acestuia,
ne dăm seama că problema
este ușor de rezolvat. Nu
avem decît să măsurăm
viteza cu care ultrasunetul
străbate gazul a cărui tem-
peratură dorim să o deter-
minăm și, folosind o relație
matematică simplă, putem
afla temperatura căutată.

După cum arată această fotografie — făcută la Institutul de cercetări în construcții și economia construcțiilor — utilizarea ultrasunetelor oferă o metodă simplă și practică pentru cercetarea rezistenței betonului. Spre deosebire de procedeele folosite pînă în prezent, noua metodă poate fi utilizată nu numai în laborator, ci și la construcțiile în curs de executare.

U.R.S.S., semnalizează atît
optic cît și acustic prezența
defectului detectat și, fiind
echipat cu un dispozitiv
anexă, marchează pe țevă
locul defectului.

În unele țări se utilizează
instalații cu ultrasunete
montate pe vagoane, pentru
verificarea șinelor de cale
ferată. Vagonul se poate
deplasa cu o viteză de pînă
la 30 km/oră, fără a defec-
tele să poată scăpa „ochiul”
atent al ultrasunetu-

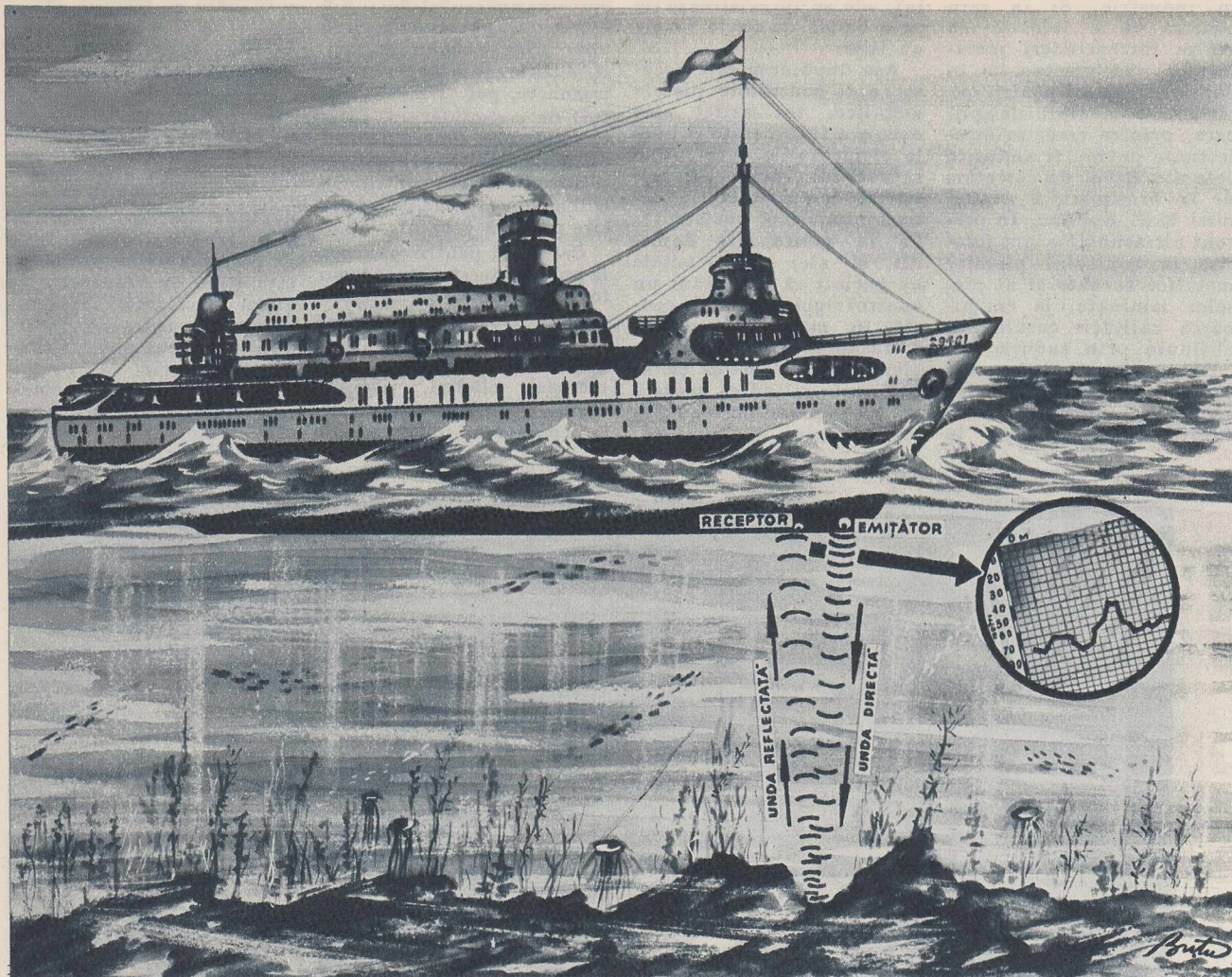
Spre deosebire de alte
metode similare, metoda ul-
trasonică prezintă avantajul
că oferă posibilitatea ca
măsurarea rezistenței be-
toanelor să se facă nu
numai în laborator, pe anu-
mite probe de material, ci
și pe șantier, la construc-
ții în curs de executare,
ceea ce conduce la rezul-
tate mai reale. În plus,
acest control poate fi repe-
tat periodic, pentru a se
putea urmări în timp com-

de inginerii și tehnicienii
romîni.

TERMOMETRUL... DE LA DISTANȚĂ

Nenumărate sînt situa-
țiile în care avem nevoie
să cunoaștem temperatura
unui corp, a unui gaz sau a
unui lichid. De multe ori
termometrul cu mercur sau
cu alcool constituie un mij-
loc eficient pentru efectua-
rea măsurării temperaturii.
Uneori însă aceste dispozi-
tive simple nu mai sînt

Faptul că viteza ultra-
sunetelor diferă de la un gaz
la altul a permis ca ele să
fie folosite și la analizarea
unui amestec de două sau
mai multe gaze. În acest
scop se trimite în amestecul
de gaze un impuls ultra-
sonor care permite să fie
determinată viteza ultra-
sunetului ce se propagă
prin amestecul respectiv.
Prin comparație cu valo-
rile vitezei atunci cînd
ultrasunetul străbate un

Cu ajutorul ultrasunetelor, cercetarea fundului mărilor se poate face continuu și cu mare precizie. Profilul se înscrie automat pe o bandă. Aparatul este de mare preț nu numai pentru oceanologi și navigatori, dar și pentru pescari, deoarece indică prezența bancurilor de pește.

gaz pur se poate determina compoziția amestecului.

Un asemenea dispozitiv a fost realizat în U.R.S.S. și este folosit pentru stabilirea compoziției amestecului de aer și de gaz metan. Instalația permite ca analiza să fie făcută cu mare precizie, într-un timp foarte scurt, iar prin folosirea ultrasunetelor este înlăturat pericolul unei explozii. Aparatul este completat cu un semnalizator automat, pentru a da alarma în

cazul când amestecul, prin compoziția pe care o are, prezintă pericol de explozie.

ÎN ADÎNCURILE OCEANULUI

Din cele mai vechi timpuri, în călătoriile sale pe întinsul apelor, omul a simțit nevoia cercetării fundului mărilor, folosind în acest scop, în decursul veacurilor, multiple și variate procedee. Dar dintre toate, cel care pare până acum să dea cele mai bune rezultate este proce-

deul care folosește ultrasunetele, aparatul corespunzător numindu-se ecolot. Astfel cercetarea fundului mării se poate face continuu, cu mare precizie, pe toată durata deplasării vaporului, fără ca acesta să fie nevoit să se oprească din drum nici măcar pentru o singură clipă.

Pot fi măsurate adâncimile cele mai mari ale oceanelor, deoarece ultrasunetul emis de un dispozitiv montat la fundul vasu-

lui poate străbate cu ușurință distanțele cele mai lungi. Ajungând la fundul apei, ultrasunetul este reflectat și, întorcându-se, este captat de un receptor. Cunoscându-se timpul cât i-a trebuit impulsului ultrasonor să parcurgă — dus și întors — pătura de apă, precum și viteza, se poate determina cu ușurință adâncimea mării. Și nici măcar nu e nevoie ca vreo persoană să efectueze un calcul. Profilul fundului apei se

înscrie automat pe o bandă de hârtie, pe măsură ce vaporul înaintează.

Cu ajutorul ecolotului au putut fi întocmite adevărate hărți submarine, care reprezintă în cele mai mici amănunte profilul fundului mărilor și oceanelor, hărți utile navigației pe timp de ceață sau furtună și tot cu ajutorul ecolotului au fost descoperite epave de vase scufundate în decursul vremurilor. El este un instrument de preț nu numai pentru oceanologi și pentru navigatori, dar și pentru pescari, deoarece poate detecta bancurile de pești care trec pe sub vapor.

Cu aceeași ușurință cu care străbate pătura de apă, ultrasunetul pătrunde și în straturile solului. Dacă, în propagarea sa în scoarța pământului, întâlnește un strat de o altă natură decât cel pe care-l parcursese, el se reflectă și se întoarce la suprafață, semnalând prin aceasta prezența stratului care a produs reflexia. În prezent această metodă este folosită pe scară largă la descoperirea zăcămintelor de petrol și de sare.

★

În cele de mai sus au fost prezentate doar câteva din cazurile în care ultrasunetul, folosit drept controlor, își dovedește pe de-a-ntregul eficacitatea. Șirul aplicațiilor mai poate fi continuat: cu ajutorul ultrasunetelor poate fi cercetată rezistența firelor textile, poate fi controlată umplerea sau golirea cazanelor, pot fi măsurate grosimile pieselor sau debitele în scurgerea lichidelor. Ultrasunetul poate fi și un paznic vigilent, semnalând producerea unui incendiu sau existența unui mediu infectat cu gaze toxice.

În bătălia pentru ridicarea continuă a productivității, pentru calitate, oamenii muncii din țara noastră au astăzi un aliat pe care se pot bizui: ultrasunetul.

Colțul cosmeticiei

NASUL ROȘU

O dată cu vremea friguroasă, apare și inconvenientul nasului roșu. Trebuie să se știe dintr-un început că frigul nu este unicul factor care provoacă înroșirea nasului ci — de multe ori — vremea rece accentuează doar un fenomen provocat de alte cauze: tulburările digestive, proasta circulație a sângelui etc. De aceea, o dată cu îngrijirile cosmetice având drept scop atenuarea efectelor, trebuie să ne adresăm medicului, care va constata cauzele și va aplica tratamentul necesar. În orice caz apariția supărătoarei înroșiri a nasului impune de îndată o serie de restricții în alimentație: evitarea alimentelor fermentate și greu digerabile, a condimentelor, a alcoolului etc. Din punct de vedere cosmetic se vor lua următoarele măsuri: vom aplica local loțiuni cu decoctie de frunze de pătrunjel sau de nuc, iar în timpul nopții vom folosi o cremă pe bază de tanin. Iată și o rețetă utilă de loțiune pe care o vom aplica caldă, în fiecare seară înainte de culcare: alcool camforat 20 gr; sulf precipitat 10 gr; glicerină, 6 gr; apă de trandafiri 100 gr.

Georgeta MĂLIN

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Poleite în aur

ORIZONTAL: 1) Aur... — ... în stare nativă. 2) Bijuterie — Brătară de aur. 3) Conține unora aur — Rfu în Spania. 4) Argint — Strop de aur pe firmament — Clor. 5) Veche măsură pentru grâne (pl.) — Epocă — Dacă-i de aur se pune la cravată. 6) Solid — Literă slavonă — Aur în țesătură. 7) Popor ce a trăit în vechime pe teritoriul țării noastre, vestit printre altele și pentru priceperea sa în extracția și prelucrarea aurului — Măiestrie (pl.). 8) Autorul pinzel „Ploaia de aur a lui Zeus” — Metal acoperit cu o placă sau un strat subțire de aur sau de argint. 9) În salbe de aur (pl.) — Acestea (reg.). 10) Nicolae Hotărânu — Măsură pentru aur pur — Corp geometric. 11) Teren care conține zăcăminte de aur — În basmul lui Ispirescu, cu Prislea cel volnic, sînt de aur.

VERTICAL: 1) Uneori are aur nativ... — Polește în aur natura. 2) Ghicitoare — Sat în raionul Sibiu. 3) Lucrez o țesătură (poate fi și cu fire de aur) — Un fel de laț. 4) Aur și argint... lucrare împreună (pl.) — Negi (reg.). 5) Literă grecească — O parte din dalina 6) Competență. 7) Autorul romanului „Aurul negru” — Acari 8) Studiu restrîns (pl.) — Par. 9) Pentru — Nume turcesc. 10) Stat în Asia — Picturi murale. 11) Tei! — Spălat — Tizic. 12) Insula lui Circe — Rocă dură.

1	2	3	4	5		7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

CÎND BUSOLA ARE FEBRĂ...

Lucrările de deschidere a minei Mihailovka, din zona anomaliei magnetice de la Kursk. Aici exploatarea se va face „la zi”, adică la suprafață.

„Am citit în ziare și în reviste despre așa-numita anomalie magnetică de la Kursk (U.R.S.S.). Aș dori mult să-mi răspundeți ce este această anomalie”.

Redu CÎRCEANU
electrician la I. R. T. B.
București

Pe la sfârșitul secolului al XVIII-lea, în timp ce efectua pe teritoriul guberniei Kursk unele lucrări geodezice, academicianul P.B. Inohodțev a constatat cu uimire că acul busolei sale are o comportare foarte stranie. În loc ca acul să stea în poziție normală, spre nord, el sârea de la est la vest, apoi la sud, nesocotind legile magnetismului terestru, ca și cum ar fi fost cuprins de febră. Pămîntul, în adîncurile cărui erau ferecate de venauri imense zăcăminte

de minereu de fier, își trăda marea taină.

Dar în condițiile înăpurerii tehnice a Rusiei țariste, sesizărilor emoționante ale academicianului nu li s-a acordat nici o atenție. Multă vreme cauza anomaliei magnetice a continuat să fie o enigmă, iar bogățiile uriașe din această regiune să rămână tezaurizate în adîncuri.

Abia în anii Puterii Sovietice, la indicația lui Lenin, o comisie specială trece la studierea complexă a fenomenului denumit „Anomalia magnetică de la Kursk”. Iar valorificarea fabuloaselor bogății naturale din această zonă începe abia în anii urmă. Congresul al XX-lea al P.C.U.S. și, mai cu seamă, Congresul al XXI-lea trasează sarcini concrete în acest sens.

S-a constatat că anomalia de la Kursk se întinde de fapt pe un

vast teritoriu, lung de 700 km și lat de 150-200 km, cuprinzînd și o serie de alte raioane ca Belgorod, Orel, Briansk...

Rezervele de minereu de fier din zona anomaliei sînt evaluate la astronomică cifră de peste 30 miliarde tone. Și dacă ne gîndim că minereul aflat aici are un conținut de fier extrem de bogat (pînă la 65% — lucru rar înfîlînit în natură) și că zăcămintele, fiind la o mică adîncime, permit o exploatare ieftină, la suprafață — ne dăm seama de importanța economică a anomaliei magnetice de la Kursk. Este interesant de subliniat că rezervele de minereu de fier ale anomaliei de la Kursk ar fi suficiente pentru a asigura cu materia primă necesară, timp de sute de ani, întreaga industrie metalurgică a lumii.

Crearea, în următorii 20 de ani, a unei noi puternice baze metalurgice în partea centrală europeană a U.R.S.S., prevăzută în noul Program al P.C.U.S., este legată de valorificarea minereurilor de fier din zona anomaliei magnetice de la Kursk.

DESPRE PREMIUL NOBEL

„Sînt un pasionat cititor al revistei dr. și aș dori să află prin intermediul „Flacării” unele date despre originea Premiului Nobel”.

George ARUSTEIU
str. Beethoven nr. 18
Arad

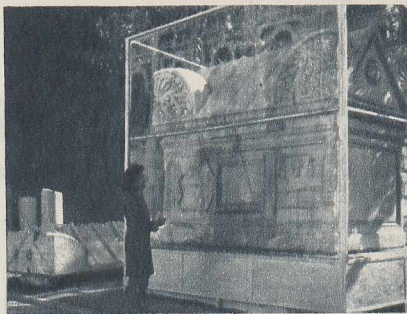
Alfred Nobel a fost un inginer chimist suedez care s-a ocupat în special de prepararea substanțelor explozive. În 1867 el obține patentul pentru fabricarea dinamitei și construiește într-o serie de țări uzine pentru fabricarea substanțelor explozive. La moartea sa (1896) lasă o mare avere în scopul acordării unor premii anuale pentru cele mai valoroase lucrări din domeniul fizicii, chimiei, medicinei, pentru cele mai bune opere literare și pentru pace. Printre cei mai cunoscuți reprezentanți ai științei și culturii mondiale cărora li s-a acordat acest premiu sînt Roentgen (1901), descoperitorul razelor X; Pierre și Marie Curie (1903), descoperitorii radioactivității artificiale a poloniului și a radiului; I.P. Pavlov (1904), descoperitorul legilor activității nervoase superioare; I.I. Mecinikov

(1908), pentru lucrări în domeniul fiziologiei; Albert Einstein (1921), pentru teoria relativității; soții Irene și F. Joliot-Curie (1935), pentru cercetări în domeniul radiochimiei și fizicii nucleare. În 1956 cu Premiul Nobel a fost distins savantul sovietic acad. N.N. Semionov pentru cercetările sale în domeniul chimiei biopolimerilor.

Dacă în ce privește premiile Nobel pentru știință, ele au fost acordate de multe ori unor personalități cu adevărat remarcabile și cu merite indiscutabile — în ce privește premiile pentru literatură și cele pentru pace s-a făcut foarte des simțită o politică de discriminare inspirată de cercurile reacționare occidentale. E destul să amintim că în timp ce titani ai literaturii ca Tolstoi și Gorki n-au primit Premiul Nobel pentru literatură, acest premiu a fost acordat politicianului englez Winston Churchill și altora de aceeași valoare „literară”. În ultimii ani, sub presiunea protagoniștilor războiului rece se remarcă discriminări și în ce privește premiile științifice.

„VĂ TRIMITEM DOUĂ FOTOGRAFII”

Din partea Muzeului regional din Constanța am primit două fotografii: prima reprezintă un aspect de la Muzeul de artă, creat în acest an, și în care sînt expuse cîteva sute de lucrări ale pictorilor și sculptorilor romîni, clasici și contemporani. În cealaltă fotografie, un aspect din curtea secției de arheologie a muzeului, unde sînt prezentate o serie de piese din antichitate (unele acoperite recent cu sticlă). Piesa din fotografie este un sarcofag roman descoperit în Constanța.

ÎN AJUTORUL GOSPODINELOR

Vă scriu despre o realizare a colectivului secției de cercetări a uzinelor chimice „9 Mai”, colectiv care a contribuit recent la crearea cîtorva produse noi.

Unul dintre acestea este și insecticidul „Litox” cu pulverizator automat de aerosoli. El a fost realizat pe un principiu nou și face inutilă folosirea pompelor cu care gospodinele pulverizează insecticidele, de data aceasta particulele de soluție fiind împrăștiate direct din sticlă. În sticlă se află un gaz propulsor care la o simplă apăsare de buton împinge în aer lichidul insecticid. Norul de vapori — de altfel plăcut parfumat — își menține eficacitatea timp de mai multe zile. Același colectiv a mai realizat o soluție pentru scos orice fel de pete, o soluție pentru curățat covorașe etc. Unele din aceste produse au fost expuse la cel de-al III-lea Pașion de mostre, urmînd să apară în comerț în cursul anului 1962.

Ion GEAMBAȘU
mecanic, uzinele chimice „9 Mai”
București

Pe scurt

MARCELA POPA, RODICA BUJOR, CLARA HEINRICH și SOFIA ȚIRA, elev. Tecuci. La scrisoarea dv. colectivă vă răspundem următoarele: puteți deveni medic radiolog numai după ce, terminînd studiile la un institut medico-farmaceutic, faceți stagiul respectiv de perfecționare. Tehnician radiolog pot deveni cei ce absolverse cursurile unei școli sanitare.

Adresa Institutului de artă dramatică este: București, bd. Șchitu Măgureanu nr. 1.

Facultatea de filologie din București are catedra de filologie romanică, în cadrul căreia se predau limbile care vă interesează: italiană și spaniolă.

TOMA ERDÖS, Brad. După cum vedeți, „Pagina cititorilor” pe care ați preconizat-o și dv. apare acum în fiecare număr al revistei noastre. La această pagină puteți colabora și dv., trimițîndu-ne materiale interesante, legate de activitatea economică și culturală din comuna și raionul în care locuiți. Ar fi bine dacă materialele ar fi însoțite și de cîte o fotografie reușită. În legătură cu textele beletristice pe care ni le-ați trimis, veți primi un răspuns separat din partea secției noastre literare.

ADRIAN PETRAN, Cluj. Încercați să realizați carioauri cu mai mult umor. Cariaturile pe care ni le-ați trimis pînă acum nu sînt încă la nivelul aceluia pe care le așteptăm de la dv.

DAN NICOLAE NEGRESCU, Craiova. Răspundem în acest număr la două dintre întrebările pe care le puneți: 1) Actrița Ia Savina a apărut nu numai în filmul „Doamna cu cățelul”, ci și în „Sfloasa”; 2) Rolul studentului medicinist din „Fete de aceeași vîrstă” a fost interpretat de actorul V. Kostin.

EUGEN BĂRCAN din comuna Balotest, raionul Răcărl, ne pune o întrebare în legătură cu filmul „Rigoletto”. Îi răspundem că este vorba de o producție a studiorului italian, regizată de Mario Bonnard. Ecranizarea s-a făcut după piesa lui Victor Hugo „Regele petrece”, și nu după opera lui Verdi — al cărui libret, de altfel, se inspiră și el din piesa lui Hugo.

Cititorii către cititori

Vasile Rotaru, electrician, Ploiești, str. M. Bravu 217, bloc 3, camera 9: dorește să facă schimb de fotografii de actori, insigne, cărți poștale ilustrate, timbre, precum și schimb de corespondență pe teme de artă. Profesor S. Popescu, școala de 7 ani, Stănești-Vîrleni, raionul Oltet, regiunea Oltenia: schimb de corespondență pe teme literare și schimb de ilustrate. Rodica Plopeanu, Institutul pedagogic „C. Negri” Iași: corespondență și schimb de ilustrate. Victoria Vasiliu, elevă, Tulcea, str. Isacel 151: corespondență și schimb de ilustrate. Platon Vasiliu, elev, Iași, str. Macedoniei 9: schimb de corespondență cu elevi. Iosif Lazăr (Ghivrici), Centrul de radiofrecvență I.C.H. „16 Februarie 1933”, Corbeni — Curtea de Argeș: schimb de corespondență și ilustrate. Petre Lebedi, electrician, Năvodari, Blocul A. I. ap. 48, regiunea Dobrogea: schimb de corespondență și ilustrate. Zolea Istrati, elevă, str. G. Coșbuc 10, Galați, Marin Pucă, muncitor C.F.R. Craiova, str. Productelor 9 și Jakob Iosif, merceolog, Zalău, Piața Lenin 1, reg. Cluj: doresc schimb de ilustrate.

FLACĂRA

Revistă social-politică și literar-artistică

Anul X — Nr. 49 (341)
9 decembrie 1961

REDACȚIA:
BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCINTEII

Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10,
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

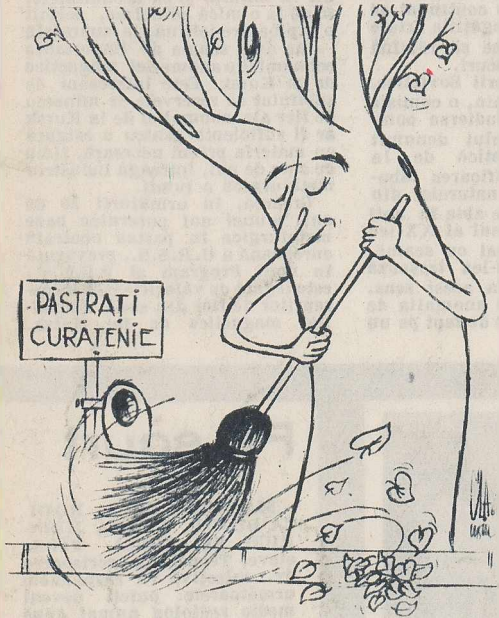
PREȚUL
ABONAMENTELOR:

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

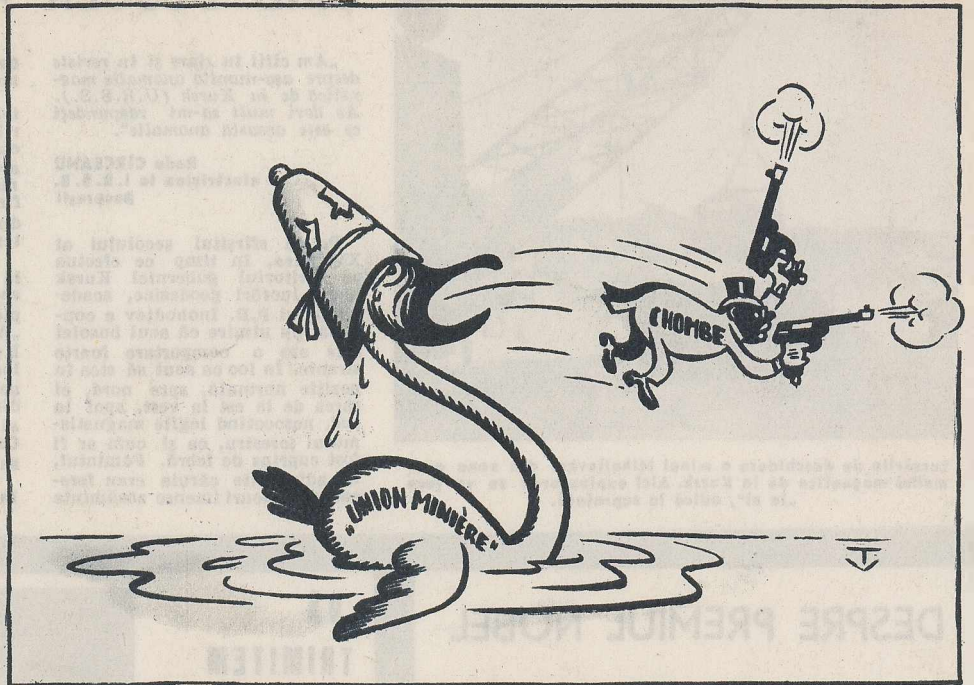
Prezentarea grafică: Ion VULPESCU, Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Școlii.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

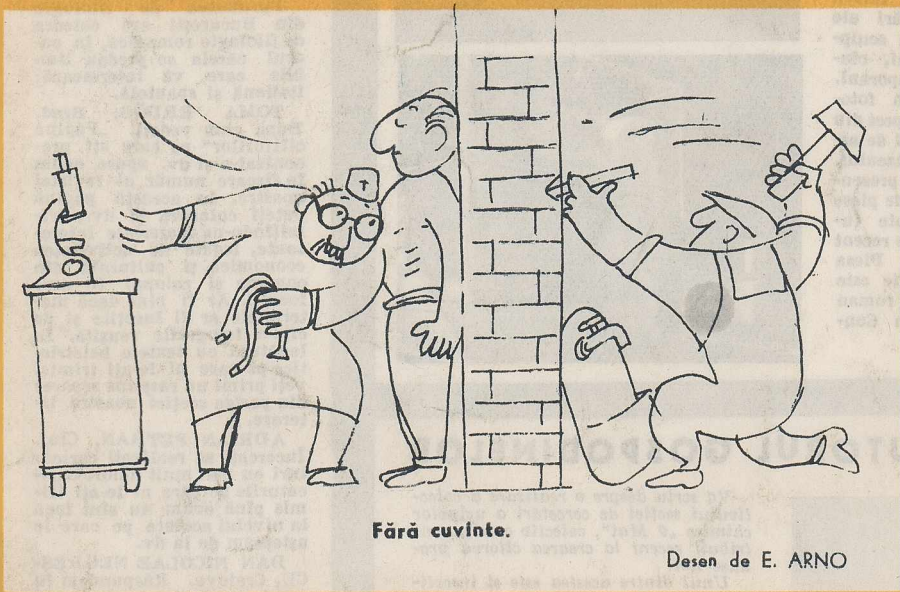
UMOR

Autoservire.
Desen de N. CLAUDIU

CHOMBE — cîntecul lebedel colonialiste din Katanga.
Desen de V. TIMOC

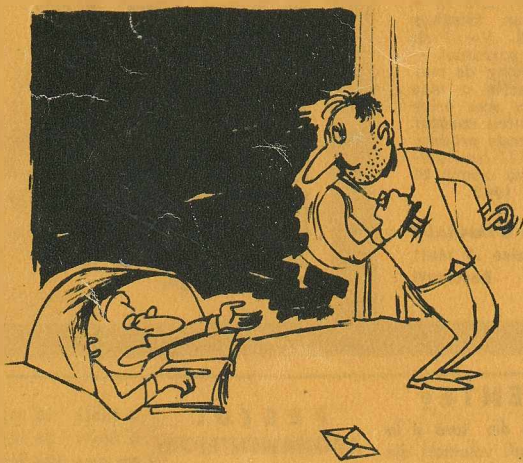
Fără cuvinte.
Desen de E. ARNO

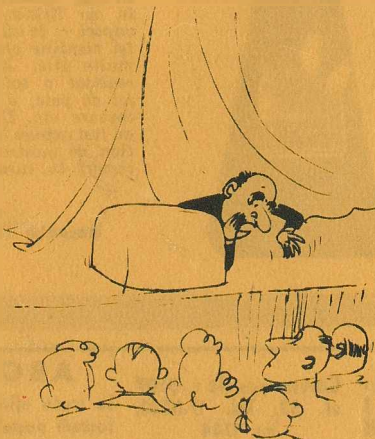
Fără cuvinte.
Desen de A. ANTON

In lumea teatrului

Desene de V. CRIVĂT

— Au !

— Bravo! Bravo!...

— Un regat pentru un cal!...